MAIG 2019 | NÚMERO 3

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ MENSUAL IMPRESA GRATUÏTA | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT

‹GRATUÏT›

Juliana Mudarra: "Naixerà una altra forma de vida religiosa dins l'Església"

Joan Planellas, un nou arquebisbe català per a Tarragona

PASQUA
Acollida incondicional dels salesians als joves de Torre Baró

NOTRE-DAME
Una agulla per recosir la transcendència

NÚRIA ICETA
"Les parròquies haurien de ser més un centre de trobada"

SUMARI

4 PASQUA

Acollida incondicional dels salesians als joves de Torre Baró.
Bona Pasqua! | PÀG. 4

El cristià posa vida a on altres hi posen mort. Pasqua de Resurrecció, per Josep Llunell | PÀG. 5

7 NOU ARQUEBISBE

Joan Planellas, un nou arquebisbe català per a Tarragona | PÀG. 7

Planellas: “Creiem en la unitat pastoral de les Esglésies amb seu a Catalunya” | PÀG. 10

14 NOTRE-DAME

Notre-Dame: una agulla per recosir la transcendència | PÀG. 14

Robert Baró: “Gairebé cada vegada que parlem de patrimoni és quan es destrueix” | PÀG. 17

21 EDUCACIÓ

L’escola concertada es reivindica com a garantia de pluralitat i llibertat | PÀG. 21

SUMARI

34 PROTECCIÓ MENORS

Omella: "El Síndic ha de defensar totes les víctimes d'abusos, no només les de l'Església" | PÀG. 34

Els maristes posen veu i rostre a la protecció de la infància | PÀG. 36

40 ACCIÓ SOCIAL

'Afluents', el projecte d'acompanyament de l'Escola Pia per a famílies nouvingudes | PÀG. 39

Pepe Baena: "Pensionistes, aturats i la PAH compten amb la parròquia!" | PÀG. 42

Sant Joan de Déu i Càritas demanen polítiques per la gent vulnerable | PÀG. 46

49 DONES I ESGLÉSIA

Juliana Mudarra: "Naixerà una altra forma de vida religiosa dins l'Església" | PÀG. 49

Núria Iceta: "Les parròquies haurien de ser més un centre de trobada" | PÀG. 56

59 PROTESTANTS

"Som diferents, però la fe ens uneix" | PÀG. 59

Acollida incondicional dels salesians als joves de Torre Baró. Bona Pasqua!

"L'acollida, el somriure, el respecte absolut, el reconeixement de l'altre, del jove, com una persona absolutament vàlida". Aquest és l'estil de l'escola de cuina i bar-restaurant Cruïlla al Punt. Ho explica **Dolça Valero**, coordinadora d'aquest projecte d'inserció a Torre Baró que forma part de la Fundació Jovent dins les Plataformes Socials dels Salesians. Entre plats i olles, feliciten la Pasqua als lectors de Catalunya Religió. S'emmirallen en Don Bosco per acompanyar nois i noies d'entre 16 i 21 anys i oferir-los noves oportunitats. Treballen perquè reconeguin els seus talents i puguin fer-ne un retorn a la societat. El projecte va obrir portes abans de l'estiu a la plaça dels Eucaliptus i el mes d'octubre ja funcionaven a ple rendiment. A Nou Barris es concentren els barris amb un índex de renda més baixa de Barcelona, segons l'informe anual de l'Estat de la Ciutat de febrer de 2018. Però l'equip educatiu dels salesians valora els joves amb qui treballa amb el barem de les habilitats i aptituds personals. Com diu la coordinadora del projecte, a Cruïlla al Punt ofereixen "l'acollida incondicional a qualsevol jove que té ganes de fer un *clic* a la seva vida".

LAURA MOR

El cristià posa vida a on altres hi posen mort. Pasqua de Resurrecció

JOSEP LLUNELL

Després de la Resurrecció, els Apòstols ja no van tornar a ser els mateixos. La trobada amb Jesús, ple de vida després de la seva execució, va transformar totalment els deixebles. Tot ho van començar a veure d'una manera nova. Déu era el ressucitador de Jesús. I ben aviat en van treure les conseqüències.

Primera: Déu és amic de la vida. Ara sí que no hi havia cap dubte. El que havia dit Jesús era veritat: "Déu no és un Déu de morts sinó de vius." Els homes podran destruir la vida de mil maneres, però si Déu ha ressuscitat Jesús, això significa que només vol la vida dels seus fills. No estem sols ni estem perduts davant la mort. Podem comptar amb un Pare que, per damunt de tot, fins i tot de la mort, ens vol veure plens de vida. D'ara en endavant només hi ha una manera cristiana de viure. I es resumeix així: posar vida a on altres hi posen mort.

Segona conseqüència: Déu és dels pobres, ho havia dit Jesús de moltes maneres. Però no era gens fàcil creure'l. Ara és diferent. Si Déu ha ressuscitat Jesús, vol dir que és cert, és veritat: Benaurats els pobres perquè tenen a Déu. L'última paraula no la té l'emperador Tiberi ni el procònsol Pilat. L'última decisió no és d'Anàs

ni de Caifàs. Déu és el defensor últim i màxim dels que no interessen a ningú. Només hi ha una manera d'assemblar-se a Déu: defensar els petits, els indefensos, els insignificants.

Tercera conseqüència: Déu ressuscita els crucificats. Davant la injustícia criminal dels que han crucificat Jesús, Déu reacciona. Si l'ha ressuscitat és perquè vol introduir justícia per damunt de tant abús, tanta crueltat com es cometen en el món, en aquest món. Déu no està del cantó dels que crucifiquen: està amb els crucificats. Només hi ha una manera d'imitar-lo: estar sempre al costat dels que pateixen, lluitar sempre contra els que els fan sofrir.

Hi estem, nosaltres, al costat dels que s'ho passen malament? I, si no hi estem, quina mena de cristians som? Si no hi estem, som uns covards uns hipòcrites, uns mentiders.

Quarta conseqüència: Déu ha ressuscitat Jesús, el refusat per tots ha sigut acollit per Déu. El menyspreat i menystingut ha sigut glorificat. El mort està més viu que mai. Ara sí que sabem com és Déu. Un dia, Ell eixugarà totes les nostres llàgrimes i no hi haurà ja la mort ni hi haurà crits ni fatigues. Tot això ja haurà passat per sempre.

Tot el que té relació amb Jesús, té relació amb la vida, amb la felicitat, amb el gaudi, amb el fruir de viure immortal. I, per suposat, amb l'esperança certa d'una vida més enllà de la vida mortal i sense cap mena de limitació. Aquí rau la gran victòria del creient, perquè Déu és el Salvador: en la vida i en la mort.

JOSEP LLUNELL

Joan Planellas, un nou arquebisbe català per a Tarragona

Bona notícia per a l'Església catalana. Dissabte 4 de maig la Santa Seu va fer públic el nomenament del capellà de Girona **Joan Planellas i Barnosell** com a nou arquebisbe de Tarragona. Planellas és actualment degà de la Facultat de Teologia de Catalunya i substituirà l'arquebisbe **Jaume Pujol** que va arribar a l'edat de jubilació el passat febrer. L'entrada de Planellas a Tarragona serà el dissabte 8 de juny.

Tarragona és una de les seus més important de l'Església a Catalunya, seu primada i capital històrica. Planellas també serà el president de la Conferència Episcopal Tarraconense que agrupa els deu bisbats catalans. Un nomenament molt rellevant en temps d'una certa sequera de bisbes catalans i integrats en la vida pastoral de l'Església a Catalunya. I més després de les especulacions dels darrers mesos sobre candidats episcopals de fora de Catalunya. Equilibris de la Santa Seu.

Planellas és un capellà en plena sintonia amb el papa **Francesc**, amb una trajectòria eclesial molt arrelada a Catalunya, i que creu en el treball conjunt entre els bisbats catalans. Nascut a Girona el 1955 (però criat a Verges), és doctor

en teologia per la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma, va ser rector del seminari de Girona (1996-2002) i director de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Girona (1988-1998) en l'època del bisbe **Jaume Camprodon**. El 2008 el bisbe **Carles Soler** el va nomenar canonge de la Catedral de Girona. Des de 2010 forma part de l'equip directiu de la Facultat de Teologia de Catalunya, primer com a vicedegà i degà des de 2015.

Un recorregut eclesial idoni per a l'episcopat. A la Facultat de Teologia, d'esperit obert i dialogant amb la societat, es formen els capellans de tot Catalunya. Des d'aquesta talaia, Planellas coneix molt bé la realitat de totes les diòcesis catalanes i del clergat més jove. I, encara que no és habitual que sigui promogut a arquebisbat un capellà que no hagi estat bisbe d'una altra diòcesi, a Tarragona ja va passar el 2004 amb el nomenament de Jaume Pujol.

Teòleg de l'Església dels Pobres

Planellas aporta a l'episcopat català una sòlida formació intel·lectual i una visió social de la teologia que enllaça amb els accents del papa Francesc. A la Facultat de Teologia de Catalunya imparteix les assignatures d'Eclesiologia i de Misteri de Déu (en la que va substituir un teòleg de referència com **Josep Maria Rovira Belloso**). Un dels seus llibres més destacats és *'L'Església dels pobres' en el Concili Vaticà II*, centrat en la visió social que va aportar el Vaticà II a l'Església i que després va ser una de les frases més celebrades del papa Francesc. Publicat el 2013 ha estat traduït al castellà i l'italià. La seva tesi doctoral també se centra en les reformes del Concili que va portar la renovació de l'Església i al diàleg amb la societat contemporània. Va ser publicada el 2005 en català i castellà a *Bisbes, preveres i diaques. Els ministeris ordenats*.

També ha publicat *La maternitat de l'Església. Algunes reflexions per a la recuperació d'aquest concepte a l'Església d'avui* i els darrers anys ha escrit diversos articles i ponències desenvolupant el concepte de l'Església dels pobres, l'Any de la Misericòrdia convocat pel papa Francesc o l'encíclica ecològica *Laudato Si'*. El 2013 Planellas va ser distingit pel papa com a Missioner de la Misericòrdia. A més, s'ha centrat en figures com els papes del Concili, **Joan XXIII** i **Pau V**, o del teòleg **Josep Perarnau**, el primer traductor al català dels textos del Vaticà II, i de **Ramon Sugranyes de Franch**, auditor laic al Concili. Alhora ha escrit sobre el missioner gironí assassinat fa 25 anys a Ruanda, **Joaquim Vallmajor**. Juntament amb **Armand Puig**, va sintetitzar les reflexions del Congrés Internacional sobre la Pastoral a les Grans Ciutats que va promoure el 2015 el cardenal **Lluís Martínez Sistach**.

Des de 2008 dirigeix la *Revista Catalana de Teologia*, fundada el 1976 per **Josep Rius i Camps**. Reconeguda internacionalment, hi han col·laborat els principals teòlegs de Catalunya.

Un rector de poble

Tota aquesta tasca acadèmica l'ha combinat amb l'atenció pastoral a diverses parròquies rurals de Girona. Actualment atenia els nuclis de Jafre, Garrigoles, Colomers, Foixà, Rupià, la Sala, La Tallada d'Empordà i Marenya, al Baix Empordà. Aquí desplegava la seva vocació juvenil pel sacerdoci. De petit ja jugava a fer missa, marcat per l'ambient religiós de la seva família. Del Seminari Menor va passar al Seminari Diocesà i va ser ordenat sacerdot el 1982.

D'aquesta etapa també és coneguda una absurda polèmica sobre la presència d'una estelada en el campanar d'una de les parròquies que atén Planellas però que gestionen els veïns. La dona d'Albert Boadella el va denunciar als mitjans de comunicació, al bisbat i a la Santa Seu.

Els darrers anys un dels temes més delicats que ha hagut d'afrontar és la redacció d'un informe per la Santa Seu sobre el Seminari del Poble de Déu. El cardenal Sistach li va encarregar un estudi sobre les dubtoses doctrines d'aquesta associació canònica fundada a Barcelona i que finalment el 2017 va ser dissolta pel cardenal **Joan Josep Omella**.

Joan Planellas va treballar aquest tema amb rigor i discreció. Correspon al seu caràcter de persona que escolta pacientment, reflexiona i després opina pausadament amb un lleuger somriure. Qualitats que li faran servei en la nova etapa episcopal a Tarragona.

JORDI LLISTERRI

Planellas: "Creiem en la unitat pastoral de les Esglésies amb seu a Catalunya"

Mossèn **Joan Planellas**, desconegut per a molts, es va presentar dissabte 4 de maig al migdia a la seu del bisbat de Girona com a nou arquebisbe de Tarragona. El bisbe de Girona, **Francesc Pardo**, va anunciar ple de satisfacció el nomenament episcopal d'un capellà de la seva diòcesi. "Un goig pel bisbat i per tota província eclesiàstica", amb capital a Tarragona i de la que en forma part Girona.

Planellas va mostrar un perfil que sintonitza amb el papa **Francesc** i el coneixement de la tradició de les diòcesis catalanes. Ho va expressar en el primer missatge dirigit a Tarragona: "El repte més gran de l'Església catalana és, en termes del papa Francesc, ser una Església en sortida, evangelitzadora i missionera. Aquesta és l'única resposta possible". I és "un repte que tan sols podrem acarar adequadament si creiem en la unitat pastoral de les Esglésies amb seu a Catalunya i amb aquelles actituds sinodals d'escolta dels uns envers els altres".

Mentre a Girona es presentava el nou bisbe, a Tarragona l'arquebisbe **Jaume Pujol** també explicava a la premsa el seu relleu. El va valorar molt positivament, i que sigui un capellà amb una dilatada trajectòria a l'Església de Catalunya després "d'haver-se dit tantes coses diferents" sobre la successió a Tarragona. Per Pujol és important que sigui "un prevere de la nostra terra, del país, que el coneix molt bé i que se l'estima molt". Alhora "una persona molt vàlida, intel·lectualment molt potent,

però també molt amable i afectuós. Ens apreciem molt".

Sorpresa Planellas

"Aquesta sí que no me l'esperava". Va ser la primera frase de Planellas com a bisbe electe davant dels periodistes a Girona, remarcant també el que significa "d'agermanament entre Girona i Tarragona". Certament, el seu nom no havia transcendit com a possibilitat episcopal per Tarragona, però com a degà d'una facultat i rector de seminari és un perfil que sempre es té present a l'hora de valorar candidats.

El que proposa ara és treballar "amb una actitud propositiva i de diàleg obert, amb la senzillesa, humilitat i pobresa de les benaurances, i amb esperit de conversió, de renovació i de reforma a la llum de l'Evangeli".

El bisbe Camprodon i el Vaticà II com a referent

Joan Planellas va centrar la intervenció en els referent gironins, sobretot el mestratge del bisbe Jaume Camprodon. Va explicar com la seva entrada al Seminari de Girona va coincidir amb l'inici del llarg mandat del bisbe Camprodon, per qui va mostrar "un gran afecte i una relació especial".

També va agrair a Girona la formació rebuda al seminari: "Ens van ensenyar a estimar l'Església i a estimar el concili Vaticà II". Aquí també va trobar com a "referent a qui estava especialment unit" a mossèn **Joan Busquets**, rector de seminari i després també degà de la Facultat de Teologia de Catalunya.

Planellas no va participar directament en el Concili Provincial Tarraconense de 1995 que va promoure l'aplicació del Concili Vaticà II a Catalunya i el treball conjunt dels bisbats catalans. Però des de la seva tasca acadèmica i interdiocesana sempre ha treballat en la línia que marquen les resolucions conciliars.

"Tocar de peus a terra"

Planellas va agrair l'experiència del treball pastoral als petits pobles, principalment de l'Empordà, que pràcticament durant tota la seva vida ha compartit amb les responsabilitats acadèmiques: "En aquestes parròquies és on copses la saviesa del poble i la fe del poble cristià. Combinat amb la docència et dona una gran riquesa i et fa tocar de peus a terra". Va explicar que han estat "parròquies que he estimat i he patit, i on a vegades et toca anar al davant, al mig o al darrera, com diu el papa Francesc". Pel nou bisbe això l'ajudarà perquè "quan amb la teva senzillesa intentes donar-te, et configura espiritualment".

També va citar altres referents significatius que "ho han donat tot per l'Evangeli". El més proper és **Joaquim Vallmajor**, missioner de Girona assassinat ara fa 25 anys a Ruanda. Només el va conèixer un any abans de la seva mort, però li va quedar com a impressió que parlava amb un home sant: "Em va causar una profunda impressió i em va marcar espiritualment". Com a rector de Navata, li va correspondre oficiar el seu funeral. A partir d'ell també es va interessar pel fundador dels missioners Pares Blancs, el cardenal **Charles Lavigerie**.

Un altre nom que va voler recordar és **fra Carmel**, un caputxí fill de Colomers, assassinat durant la guerra civil i beatificat a Tarragona

el 2013. Des de llavors, "sempre he demanat la seva intercessió".

El retorn a l'Evangeli

En la presentació a la premsa Planellas es va referir al llibre *'L'Església dels pobres' en el Concili Vaticà II*, un text enllestit just quan el papa Francesc va iniciar el seu pontificat. Amb el llibre, "volia mostrar com els pobres van ser un tema molt present en el Concili Vaticà II. D'una Església senzilla i humil, que sigui una Església pobra i pels pobres. Quan el papa diu això remet al Vaticà II i, en definitiva, remet a l'Evangeli". En aquest sentit, Planellas va remarcar que "el retorn a l'Evangeli és el programa el papa Francesc". També es va referir als casos d'abusos a menors que s'han conegut recentment dins de l'Església. Va reconèixer queda feina per fer i va afirmar que per "encarar adequadament els abusos calen tres paraules: justícia, misericòrdia i transparència".

Comiat de Jaume Pujol i trobada amb el papa

Jaume Pujol serà acomiadat com a arquebisbe de Tarragona el dissabte 1 de juny amb una missa a la Catedral de Tarragona. Una setmana després, el dissabte 8 de juny, a les 11 h, es farà l'entrada i la ordenació episcopal de Planellas a la mateixa catedral. Fins aquell dia l'arquebisbe Pujol continuarà a l'arquebisbat com a administrador apostòlic. Una altra data significativa serà el 28 de juny, festivitat de Sant Pere i Sant Pau. El nou arquebisbe anirà a Roma i tindrà la primera trobada amb el papa Francesc en la celebració anual en la qual tots els arquebisbes nomenats el darrer any reben el pal·li, l'ornament litúrgic que els distingeix com a arquebisbes.

L'arquebisbe Pujol va explicar que ara vol continuar la seva activitat pastoral en algun centre de l'Opus Dei, d'on provenia abans de ser nomenat arquebisbe. Probablement anirà a Barcelona, però va manifestar el seu desig de, quan arribi el moment, ser enterrat a la Catedral de Tarragona.

Va agrair el privilegi d'haver estat quinze anys a Tarragona: "Us dic sincerament que sempre m'he considerat indigne de presidir la seu de **Pau** i **Fructuós**, i la de tants altres bisbes, com el bisbe màrtir beat **Manuel Borràs** o l'admirat **Francesc d'Assís Vidal i Barraquer**". Però fins i tot davant les polèmiques assegura que "me'n

Fotografia: arquebisbat de Tarragona.

vaig tranquil i sense cap rancúnia al cor. Si he ofès a algú li demano perdó de tot cor".

Mentrestant a Girona no parava de sonar el mòbil de mossèn Planellas rebent felicitacions. També es lliurava així de la llosa d'haver de guardar silenci sobre el nomenament durant gairebé tres setmanes. "Gràcies, senyor bisbe. Gràcies", contestava. Com si encara no fos gaire conscient que a partir d'ara el senyor bisbe també ho serà ell.

JORDI LLISTERRI

VACANCES D'ESTIU

Del 21 al 24 d'agost

Adult: 150 €* | Infant: 110 €* (2 a 17 anys)

Fe en família

Les vacances **"Fe en Família"** són una proposta de descans, de diversió, de creixement i una oportunitat per viure la fe de forma vivencial i compartida amb altres famílies. Uns dies de lleure a la **casa de colònies Santa Maria del Roure (Cantonigròs, Osona).**

TEMPS DE **DESCANS**

On reparar les forces, de repòs, per trencar la rutina.

TEMPS DE **DIVERSIÓ**

Amb activitats, sortides, jocs, tot treballant valors com l'amistat, l'ecologia, la generositat i la solidaritat.

TEMPS DE **CREIXEMENT**

On poder exercitar la creativitat i la imaginació. Temps per enfortir la comunicació familiar i per relacionar-se amb els altres.

TEMPS PER **VIURE LA FE**

De forma pràctica i en comunitat, amb estones de pregària i espais per compartir la vivència de la fe.

---

* **El preu inclou** habitació per família amb bany **+ 3 pensions** completes i el dinar del primer dia **+ Programa d'activitats** dirigides per un equip de monitors/es de lleure

FUNDACIÓ PERE TARRÉS

93 430 16 06

www.peretarres.org/vacances

Notre-Dame: una agulla per recosir la transcendència

En una societat de l'espectacle com la nostra, la caiguda de l'agulla central de la Catedral de Notre-Dame de París mentre és devorada per les flames forma part del consum mediàtic però, alhora, desperta en l'espectador un seguit d'interrogants sobre la transcendència que restaven endormiscats en l'inconscient de l'Europa secularitzada. Les comparacions sempre són insuficients i injustes, és a dir, que tampoc s'acaben d'ajustar, però els habitants del poble de Rosselló deurien sentir quelcom semblant als parisencs quan es va esfondrar el seu campanar el 2016. Quan el patrimoni sacre desapareix sempre hi ha una doble lectura, la de la comunitat creient i la de la societat civil en tant que obra que representa el paisatge anímic de la col·lectivitat.

El mot monument prové del llatí *monumentum*, i aquest del verb *monere,* que vol dir avisar o recordar. Es tracta d'un objecte que interpel·la a la memòria i, de retruc, a la nostra pròpia identitat. És quelcom més que la transmissió d'una informació. És un dit que assenyala el record d'un passat per fer vibrar "el diapasó del present" (Françoise Choay, *Alegoría del patrimonio*. Gustavo Gili, 2007). És un passat seleccionat i lligat a un lloc que vol preservar la identitat d'una comunitat, de forma que transmet tranquil·litat en un temps fugisser i canviant. Per això, com recorda el teòleg **José Laguna** al recent quadern de Cristianisme i Justícia 'Acollir-se a sagrat', l'espai sacre és, ja des del dret romà, un lloc *extra commercium*, lliure de comerç o de valoració patrimonial malgrat la seva etiqueta de patrimoni sacre.

La catedral, 'la casa de tots'

L'incendi a Notre-Dame de París, però, té una afegit de connotacions que cal esmentar. D'entrada es tracta d'una catedral, i una catedral

gòtica. Segons l'historiador de l'art **Juan Plazaola** (Juan Plazaola sj, *Historia y sentido del arte sacro*. BAC, 1996) en el pas del romànic al gòtic hi ha una altra "clarificació" que no és només estructural o constructiva-racional, sinó de caràcter sensible: el cristià del segle XIII necessita "veure" sensitivament les coses de la fe. La "Casa de Déu" es transforma sensiblement, mitjançant la llum, en la Morada Celest de l'Altíssim. La llum desmaterialitza l'edifici i la seva arquitectura i causa impacte emocional en la comunitat cristiana congregada al seu interior, independentment de les doctrines teològico-simbòliques desenvolupades pels teòlegs. La vidriera i la seva lluminositat era perfecta per mostrar el concepte d'"analogia" de la escolàstica. **Suger**, Abad de Saint-Denís, és qui desenvolupa tota la estètica de la llum, i qui anomena "porta coeli" a la façana de la seva catedral en consonància amb els escrits de sant **Dionís Aeropagita**.

No es tracta d'una finestra, sinó d'un mur convertit en llum (Ap 21). "La catedral és l'església de la ciutat medieval, i el seu centre és la càtedra del bisbe que governa la ciutat cristiana. Quan comencen a formar-se les ciutats de la Baixa Edat Mitjana, l'església abacial deixa pas a la catedral" (pàg. 463). La catedral era una empresa col·lectiva: en un segle es fan més de 80 catedrals i 500 abadies a França! Les vidrieres donen testimoni de la participació col·lectiva, sovint incorporen escenes del treball dels gremis que ho pagaven. Tots els estaments estan representats al mateix nivell i només hi ha una autoritat que tothom venera: la Mare de Déu. La catedral era sentida com "casa de tots", on hi cabien tots i hi havia activitat civil i religiosa.

Aquesta tasca de la col·lectivitat i d'esforç de superació racional i constructiva queda també molt ben representada per l'autor de la coberta incendiada de la Catedral de París, l'arquitecte **Viollet-le-Duc**, la figura del qual també estava representada dins del conjunt dels dotze apòstols que hi havia a l'agulla i que ha quedat totalment incinerada. Viollet-le-Duc va ser un dels grans estudiosos i restauradors del segle XIX a França i compta amb infinitud d'intervencions de reconstrucció del patrimoni medieval arreu del territori. Ben a prop podem veure actuacions seves al sud de França, com Carcassona o Foix.

Per tal que ens en fem una idea, Viollet-le-Duc apareix a tots els llibres d'història de l'arquitectura i ha merescut aquest honor per haver fusionat l'interès constructiu i estructural del gòtic amb la modernitat dels nous elements de construcció que es presentaven en la incipient modernitat, com l'acer, i una visió intervencionista, en què la restauració és invenció i restitució d'un ideal que realment no va existir. La restauració no és una nostàlgia del passat, sinó més aviat d'un futur que anhela una nova arquitectura. L'agulla de Notre-Dame de París respon, paradoxalment, a l'anhel de visibilitat urbana de la cristiandat perduda, expressada per autors del segle XIX com l'anglès **Norbert Pugin,** al mateix temps que és una demostració de l'esperit racionalista del gòtic près com a repte constructiu per la modernitat per arquitectes que ja no són cristians, com Viollet-le-Duc.

El fil que uneix fe i raó

També a Catalunya les teories de restauració provinents de l'autor francès van tenir acollida en el que era la incipient Escola d'Arquitectura iniciada sota el lideratge d'**Elíes Rogent**. No és casualitat que un dels primers arquitec-

tes que obtenen el títol a Barcelona, en **Joan Martorell**, es caracteritzi per cercar també la verticalitat i el disseny d'agulles en els seus dissenys d'edificis religiosos, com ara el convent de les Saleses (1885), ara el Col·legi dels Maristes al Passeig de sant Joan, o el convent de les Adoratrius (1875), a la cantonada entre Consell de Cent i Casanova.

La influència de Viollet-le-Duc a la Catedral de Barcelona quedà palesa en la proposta de reforma de la façana del 1882, dibuixada aleshores per un jove col·laborador i estudiant d'arquitectura anomenat **Antoni Gaudí**, on destaca un gran cimbori a mode d'agulla de tals dimensions que, tot i rebre el suport del públic, va ser desestimat perquè es considerava desproporcionat respecte l'alçada de les naus de la catedral. De l'agulla cremada de Notre-Dame de París a les torres de la Basílica de la Sagrada Família hi ha un fil que uneix la fe i la raó, la Jerusalem celestial i la quotidianitat de la ciutat dels homes.

Resta ara la pregunta sobre l'afectació de l'incendi envers la resta de l'edificació. Certament, el pes de les restes cremades sobre les voltes incinerades i mullades obre molts dubtes, tot i que també hi ha hagut altres casos semblants i s'han resolt satisfactòriament. Personalment, un dels temes que em preocupen és com ha quedat la recent intervenció que va fer l'arquitecte **Jean-Marie Duthilleul** al presbiteri.

Ho considero rellevant perquè l'arquitecte, caracteritzat per dissenyar estacions ferroviàries arreu del territori francès, és el màxim exponent del que podríem anomenar "enginyeria litúrgica francesa" i ha comptat amb intervencions destacables com Saint Françoise de Molitor i l'església de Saint Ignace, totes dues a París, o la reforma dels presbiteris de les catedrals d'Estrasburg o Nantes. Potser sigui aquest autor un dels millors situats per respondre al repte de la reconstrucció de Notre-Dame de París.

ELOI ARAN

Robert Baró: "Gairebé cada vegada que parlem de patrimoni és quan es destrueix"

Notre-Dame en flames va suposarar un cop emocional per a mig món. Cremava el patrimoni, però també ho feia tot un símbol, part de la història de la ciutat de París i part important per a tota la societat. Hem parlat amb **Robert Baró**, canonge de la catedral de Barcelona i director del Secretariat diocesà d'art sacre i patrimoni cultural de l'arquebisbat de Barcelona, sobre la importància de les catedrals i el patrimoni sacre actual. Les catedrals, explica Baró, són espais que des del segle V fins al segle XIX són mirall de la societat. Qualsevol acte important de la ciutat culmina a la catedral, i és allà on es manifesta tota la societat en bloc.

"Imaginem, per exemple, al segle XVII la coronació d'un nou rei", anuncia Baró. "El nou rei serà coronat a Saragossa o on sigui però quan entra a Barcelona és la ciutat que l'assumeix com a rei i és el rei qui pren possessió de les ciutats, es fa un recorregut i arriba a la catedral".

Però la catedral, afirma Robert Baró, "no és el clergat". La catedral és molt més. "Els gremis, el Consell de Cent, els nobles, tothom té el seu lloc i estructuralment en l'edifici cadascú té el seu espai". La complexitat de les catedrals respon així a la complexitat de la societat que les ha construïdes.

Però com és, doncs, que una catedral com Notre-Dame, símbol imprescindible fins al segle XVII a París, s'incendia i remou els cors i les sensibilitats de mig món? Baró recorda que un país "no és només la suma d'individus sinó que és tota una comunitat", i aquesta comunitat, explica, té unes arrels, una història. En el cas d'Europa, "les catedrals són l'element que més clarament manifesta les arrels cristianes del continent". Qualsevol ciutat europea està construïda al voltant d'una catedral, i durant segles "l'element simbòlic més important que ha tingut les ciutats "és la catedral".

I això en el cas de Notre-Dame continua sent així. **Núria Clanxet** és advocada i fa dos anys que viu a París, treballant al departament de compliance d'una entitat financera. La Núria explica que la catedral de Notre-Dame és vista, no només pels parisencs sinó per a tots els francesos, "com un gran símbol dels grans baluards del patrimoni francès". I és que, segons Clanxet, "el poble francès dona moltíssima importància al seu patrimoni, el veuen com una mostra de la glòria i l'esplendor que el seu país ha tingut al llarg de la història".

Robert Baró reconeix que si actualment es vol parlar de la ciutat de París i de la seva identitat al llarg de tota la seva història, indefugiblement "s'ha de començar per Notre-Dame". Com a canonge de la catedral entén que una catedral avui "no es pot entendre desvinculada de la ciutat".

I pels parisencs Notre-Dame formava part del seu dia a dia. Núria Clanxet explica que la darrera vegada que va veure Notre-Dame va ser divendres passat. "Anava cap el barri llatí i vaig passar-hi davant, la vaig contemplar il·luminada". A París els monuments importants sempre estan il·luminats. "Allà estava, magnífica i esplèndida. Vaig estar molta estona contemplant-la, qui m'havia de dir que després es cremaria tota", relata.

I tot i que França és un país on la separació entre Estat i religió és ben clara, Baró puntualitza que quan habitualment parlem de societat laica "ens equivoquem". Les estructures de l'Estat són laiques, afirma, "però la societat no és laica". La societat està formada per gent que té diferents sensibilitats o credos religiosos, inclús sensibilitats no confessionals. Baró recorda, però, que encara avui la que marca la cultura i les tradicions del país, començant pel calendari i les festes, "és la tradició catòlica". Per això, afirma, "en una societat que no és laica sinó que compta amb presència de diferents tradicions religioses, la catedral simbolitza la presència de la comunitat religiosa majoritària i tradicional del país, la catòlica".

Les darreres notícies sobre l'incendi de la catedral de Notre-Dame han posat de manifest un altre tema actual: la reconstrucció i manteniment del patrimoni cultural. A França grans fortunes ja han anunciat donacions milionàries per a la reconstrucció de l'edifici religiós. Baró reconeix que "per desgràcia, gairebé cada vegada que parlem de patrimoni és quan es destrueix". Ho va veure clarament, recorda, a la guerra d'Iraq. "No vam valorar el món mesopotàmic fins que es va destruir". I és que, tot i la bona notícia de les donacions, cal recordar que "tenim un patrimoni enorme i valuosíssim que per desgràcia no és massa valorat". "Tenim un problema greu de manteniment d'aquests edificis que tenen un costos enormes i costa molt trobar qui els sufragi".

I com és, doncs, que a França sí s'ha trobat aquesta manera? Baró parla del cas espanyol quan diu que a nivell públic és impossible "perquè les arques estan bastant buides", però que també a nivell privat es fa difícil "perquè desgraciadament els nostres polítics no han fet la feina i no tenim una llei de mecenatge com a França". Baró parla dels grans beneficis fiscals que existeixen a França en matèria de mecenatge cultural. "La gent acabalada i les empreses a França s'aboquen en projectes de patrimoni cultural, en canvi a casa nostra això no succeeix perquè no hi ha el marc legal adequat".

GLÒRIA BARRETE

Omella demana "unió" i "camins de concòrdia" a la missa de Sant Jordi

9.30 h de dimarts. Missa a la capella de Sant Jordi del Palau de la Generalitat. Àmplia presència del Govern. El cardenal Joan Josep Omella presideix la missa abans de la benedicció de les roses al pati de la Generalitat. "Amb l'ajuda de sant Jordi, el nostre patró, ens toca a nosaltres, institucions civils, religioses, polítiques, empresarials, associacions, obrir camins de comunió, de concòrdia, de projectes comuns de futur, on ens trobem tots vencent el gran drac de la divisió, de la desesperança i de la pobresa". Aquest és el missatge que va exposar el cardenal en la seva homilia davant del Govern. | JORDI LLISTERRI

L'editorial Claret publica un llibre infantil per pintar i descobrir el temple de Gaudí

La cripta de la Sagrada Família, la façana del naixement, la façana de la nau lateral, el xiprer, l'escala de cargol dins de cadascuna de les torres dels apòstols, el finestral de la façana de la passió i els vitralls de la nau lateral són només algunes de les il·lustracions que es poden trobar en el llibre 'Sagrada Família', de **Teresa Campos** i editat per l'Editorial Claret. El llibret permet descobrir l'univers de Gaudí, la seva bellesa i els seus misteris, l'amor per la natura i com recrear-la mitjançant l'arquitectura. | EDITORIAL CLARET

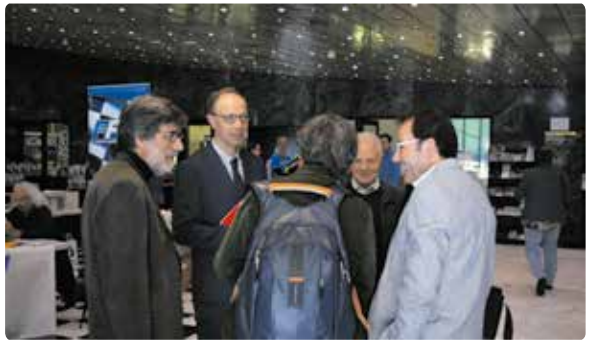

Veritat, postveritat i *fake news* a la Càtedra de Pensament Cristià d'Urgell

Setzena edició de la Càtedra de Pensament Cristià, dissabte 4 de maig a Andorra sota el títol 'Veritat, Postveritat i *Fake news*'. L'arquebisbe d'Urgell **Joan-Enric Vives** va presidir la jornada en què es va convidar **Francesc Torralba** a parlar de 'El compromís amb la veritat. Discerniment cristià', i també **Carles Ruiz**, professor d'Ètica de la Universitat Ramon Llull i **Joan Garcia del Muro**, filòsof, assagista i autor de *Good bye, veritat*. S'hi van aplegar persones del món acadèmic, estudiants, catequistes, sacerdots, mestres i professors, laics i persones vinculades amb la pastoral. | BISBAT URGELL

Maristes: "Hem estat els primers interessats en què la justícia pugui actuar"

Davant de la sentència del TSJC en relació amb el cas Benítez, els maristes consideren la sentència "esperada i necessària" i que "té en compte les víctimes". En un comunicat recorden que van ser els primers "a denunciar Joaquín Benítez el 2011" i que des de llavors han fet "molts passos en matèria de protecció a la infància". Mostren la seva "convicció que avui les escoles i els centres maristes són segurs". I defensen que "les persones afectades denunciïn i no es quedin només en comentaris als mitjans" perquè "puguin rebre l'atenció i l'acompanyament adequats". | MARISTES CATALUNYA

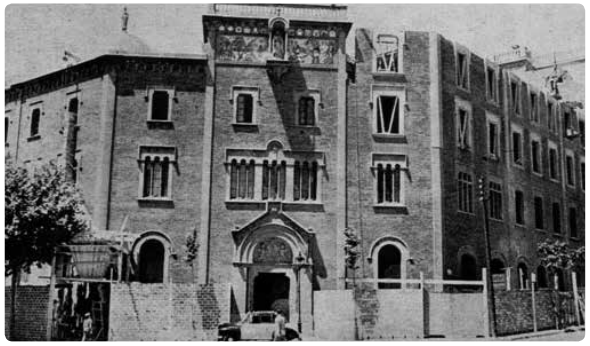

Els claretians posen en marxa un Servei d'Acollida i Recerca sobre possibles casos d'abusos

Amb el compromís d'aclarir qualsevol fet del passat i que s'assumeixin les responsabilitats pertinents, els claretians ja han posat en marxa un Servei d'Acollida i Recerca. S'ha encarregat a l'advocat **Xavier Puigdollers,** persona externa a la institució, i que se centri en fets contra la llibertat sexual que s'hagin pogut produir en els darrers 50 anys. L'objectiu final és aprendre del passat perquè avui la infància tingui un entorn amb la màxima protecció, així com escoltar i atendre les víctimes. | CLARETIANS

Suport als professors de religió

La tretzena Jornada de mestres i professors de religió de les diòcesis catalanes va renovar el missatge de confiança amb el treball que fan aquests docents a les aules, tant en els centres públics com en l'escola cristiana. "Els bisbes volem agrair la feina que esteu fent. Segur que les famílies i els alumnes també us ho agreixen", va dir l'arquebisbe **Jaume Pujol** per obrir la jornada, que van tenir lloc dissabte 6 d'abril al Col·legi de la Sagrada Família de Sabadell. Com a president del Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament de la Religió a Catalunya (SIERC), va remarcar que "no hem de donar moltes raons per la classe de religió a l'escola si volem una educació integral". | JORDI LLISTERRI

L'escola concertada es reivindica com a garantia de pluralitat i llibertat

Jornada reivindicativa de l'escola concertada. Per primera vegada les quatre patronals del sector, amb presència majoritària de l'escola cristiana, vsn organitzar una jornada per remarcar la seva aportació al món educatiu i el servei que des fa dècades -segles en el cas d'algunes congregacions religioses- fan a la societat.

L'eix de la trobada celebrada dijous 25 d'abril al CosmoCaixa de Barcelona va ser una taula rodona amb representats dels partits polítics i una conferència del professor d'Esade **Àngel Castiñeira**. La jornada 'El present i el futur d'educació a Catalunya' va ser organitzada per la Confederació de Centres Autònoms d'Ensenyament de Catalunya, l'Agrupació Escolar Catalana, la Federació Catalana de Centres d'Ensenyament, i la Fundació Escola Cristiana de Catalunya, amb la col·laboració de l'Obra Social "la Caixa".

Miquel Mateo, de la Fundació Escola Cristiana, va resumir la jornada reivindicant "la llibertat, la pluralitat i l'equitat" que aporta al sistema públic d'educació l'escola concertada. Les diverses patronals també van coincidir en defensar el consens que va culminar el 2009 amb

l'aprovació de la Llei d'Educació de Catalunya (LEC) i en van demanar el desplegament complert. La LEC preveu un finançament suficient que també garanteixi la gratuïtat de l'escola concertada. Diversos governs han reconegut la insuficiència del finançament.

La taula rodona dels partits polítics no va aportar cap novetat significativa al que ja és conegut de les posicions dels diversos partits. Es va realitzar amb l'absència del la CUP, en Comú Podem, i el Partit Popular. **Martín Barra** de Ciutadans, **Xavier Quiquillà** de Junts per Catalunya, **Bernat Solé** d'ERC, **Manuel Cruz** del PSC, **Assumpció Laïlla** de Demòcrates i **Xavier Güell** d'Units per avançar van formar la taula rodona.

Consens en la LEC, pendent de desplegar

Tots els partits van defensar l'actual Llei d'Educació de Catalunya, excepte Ciutadans que no comparteix el model lingüístic. Des del PSC es van mostrar partidaris de plantejar algunes modificacions a aquest model. La coincidència amb la sentència del Tribunal Constitucional que avala la immersió lingüística, però que limita altres competències de la LEC va servir als partits sobiranistes per reclamar l'exclusivitat en competències d'educació.

Ciutadans, Junts per Catalunya, Demòcrates i Units per avançar, es van posicionar clarament a favor d'augmentar el finançament a la concertada perquè no n'hagin d'assumir els costos les famílies que escullen aquest model educatiu. Des del PSC i ERC van avalar l'actual model de la LEC i el servei públic que ofereixen les escoles concertades, però van posar l'accent en la promoció de l'escola pública i en finançar els centres segons les seves necessitats i el compromís amb la inclusió social. Tot i això, es va coincidir en què l'estereotip d'una escola concertada elitista és una caricatura que no respon a la realitat.

En absència del conseller **Josep Bargalló**, l'acte el va obrir **Pilar Contreras**, directora general de Centres Concertats del Departament d'Ensenyament. Contreras va reconèixer el "dèficit econòmic històric que han de sostenir les famílies" però va explicar que la manca de pressupostos no permet desplegar la gratuïtat que preveu la LEC. També va reconèixer l'aportació de l'escola concertada i la seva adaptació als canvis educatius, en part "per la seva necessitat de sobreviure".

Reconeixement de la iniciativa social

Des de l'organització de l'acte, **Eva Salvà** directora general de l'Agrupació Escolar Catalana, va destacar el treball conjunt que s'han iniciat sota la marca Escola Concertada "per fer evident la realitat d'una escola moderna i arrelada en el territori com un valor positiu". Davant d'un model de confrontació amb l'escola pública o la "mala premsa" de la concertada, la proposta és "explicar allò que fem: no volem l'agraïment de ningú, només el reconeixement".

Carles Camí, president de la Confederació de Centres Autònoms d'Ensenyament de Catalunya, va remarcar algunes de les grans xifres de l'escola concertada. 350.000 alumnes que representen el 33% dels l'escolarització obligatòria. En canvi, en el pressupost del Departament de d'Ensenyament el 880 milions d'euros que es destinen a la concertada només representen el 17% de la despesa d'educació. D'aquests diners, només 80 milions es destinen al funcio-

nament i a l'estructura dels 700 centres concertats de Catalunya. 800 milions corresponen al pagament de les nòmines dels 22.000 professors de l'escola concertada a Catalunya. Camí va insistir que "l'escola concertada no resta recursos a la pública".

Jordi Garcia, vicepresident de la Federació Catalana de Centres d'Ensenyament, va tancar l'acte lamentant que "sembla que alguns polítics els faci por defensar la concertada" i demanant una vegada més el desplegament de la LEC. "Sabem que els polítics no ho teniu fàcil, però nosaltres de sempre hem estat molt col·laboradors i hem acceptat moltes coses" va concloure Garcia.

També es va escoltar l'aportació de les associacions de pares i mares de les escoles concertades de Catalunya. van demanar que s'acabi la confrontació entre escola pública i concertada i que els partits compleixin amb allò a què s'han compromès.

Una manera de ser

La jornada va incloure també una lliçó magistral del doctor en Filosofia i en Ciències de l'Educació Àngel Castiñeira sobre el valor estratègic de l'educació. Castiñeira va situar com a principal repte de futur que "mentre els canvis de l'entorn són exponencials, les institucions i les persones avancen de manera lineal". Això generarà els propers anys una forta disrupció. L'escola procedent de la iniciativa social està preparada per afrontar-ho amb una educació que "a la manera d'aprendre i a la manera de fer, incorpori la manera de ser". En aquest sentit, ha de ser "un espai d'aprenentatge, però que també doni sentit al món".

Aquest va ser el primer acte conjunt de l'escola concertada catalana que ha iniciat una campanya unitària per reivindicar la seva tasca social i pedagògica a Catalunya i posar en valor el seu model educatiu. Així és visualitza en el lema 'L'escola que suma'. És la primera vegada que les quatre associacions d'escoles concertades de Catalunya s'uneixen per defensar el sistema de concert de forma conjunta.

JORDI LLISTERRI

Novell respon al portaveu de la Conferència Episcopal Espanyola sobre el "dret a decidir"

El bisbe de Solsona, **Xavier Novell**, va dedicar la carta dominical del primer diumenge de Pasqua a respondre les declaracions del portaveu de la Conferència Episcopal Espanyola que qüestionava la legitimitat moral del "dret a decidir". El portaveu i secretari de la Conferència Episcopal, **Luis Argüello**, defensava en el darrer número de la revista *Ecclesia* que "l'anomenat 'dret a decidir' no és moralment legítim" en una reflexió sobre les properes eleccions. En la carta que es reparteix a totes les parròquies del bisbat de Solsona, Novell confronta aquesta argumentació amb el magisteri que han reiterat els darrers anys els bisbes catalans i que recull el document de 2011 "Al servei nostre poble". Creu que l'article publicat a la revista de Conferència Episcopal Espanyola va generar "inquietud" i "mereix una paraula d'aclariment". Concretament Novell defensa que "els drets propis de Catalunya estan fonamentats primàriament en la seva mateixa identitat com a poble". I recorda que els bisbes catalans han avalat "la legitimitat moral de totes les opcions polítiques que es basin en el respecte de la dignitat inalienable de les persones i dels pobles". Aquesta cita de 'Al servei del nostre poble' ja havia estat utilitzada reiteradament pels bisbes catalans en diverses notes conjuntes anteriors a l'1 d'octubre i concidint amb altres pronunciaments de la Conferència Episcopal Espanyola. Novell també ha destacat per la defensa explícita de les consultes del 9N i l'1O, i ha donat suport als actes de solidaritat amb els presos, que va visitar a Lledoners. Novell demana que "que cadascú analitzi els dos textos, els valori, tregui les seves conclusions i, tenint en compte tota la resta de punts de l'article de Mons. Argüello, decideixi conscientment el seu vot".

REDACCIÓ

Quin és el meu paper?

Antoni Matabosch ingressa a la Reial Acadèmia Europea de Doctors

Doctor en Teologia, va ingressar com a acadèmic de número de la Reial Acadèmia Europea de Doctors-Barcelona 1914 dijous 25 d'abril al Saló d'Actes de Foment del Treball Nacional. Matabosch va llegir el discurs d'ingrés 'Societat Plural i religions', en què traça un mapa religiós a Catalunya i Espanya, analitza l'evolució de l'ecumenisme i planteja els models d'encaix de les religions en la societat partint d'una perspectiva històrica de convivència interreligios. També proposa mesures per millorar el model aconfessional o de laïcitat positiva. | RAED

La Santa Seu investiga els membres de l'associació del Seminari del Poble de Déu

Sobre la causa canònica contra diversos sacerdots membres de l'Associació Seminari del Poble de Déu, dissolta el 2017, la secretaria de la Conferència Episcopal Tarraconense va fer públic un comunicat per explicar que un tribunal eclesiàstic constituït a la diòcesi de Vic ha decidit suspendre de manera preventiva de l'exercici públic del ministeri, però no l'exercici privat, als clergues investigats per la Congregació per a la Doctrina de la Fe. La mesura afecta clergues de les diòcesis de Barcelona, Tarragona, Lleida, Urgell i Vic. | REDACCIÓ

Sri Lanka: "Les religions viscudes autènticament són mostra d'amor"

El Grup de Treball Estable de Religions van manifestar unànimement la seva consternació i enèrgic rebuig pels atemptats perpetrats a Sri Lanka, en un dia tan especial per la majoria dels cristians d'arreu del món com és el Diumenge de Pasqua. Defensen que "les religions viscudes autènticament són mostra d'amor, de bé i d'humanitat" i, per això, volen "fer arribar la nostra pregària i tota la nostra estima i condol a les nacions involucrades, especialment als afectats i a les persones properes". | GTER

CATALUNYA RELIGIÓ, el meu paper

Ara, **cada mes i de forma gratuïta**, et seleccionem els millors articles de Catalunya Religió en la nova edició impresa.

Catalunya Religió, el líder en informació digital, ara també en paper. El teu paper.

Consulta on pots trobar el teu exemplar gratuït a

www.catalunyareligio.cat/elmeupaper

Fotografia: Frey28 | Morguefile.

Mira de ser feliç

ANNA-BEL CARBONELL RIOS

La mare de la meva amiga, va morir fa un temps. Jo no la vaig conèixer però compartíem algunes creences i realitats. Especialment en la darrera etapa de la vida de la seva mare, la meva amiga i jo, parlàvem molt sobre la malaltia i la mort, sobre com en aquests moments tan delicats les relacions s'oxigenen, s'engrandeixen i ens uneixen més. Parlàvem de com acompanyar la malaltia sense ser invasors en la intimitat de la persona que la pateix des de fa anys, i de com respectar les decisions importants de la vida. Constatàvem que el sofriment, en la forma que sigui, ens pot fer forts i febles a l'hora, i això no sempre és fàcil d'acompanyar.

Tots sabem que les relacions familiars es teixeixen dia a dia, des de l'amor incondicional i amb infinita paciència. Amb una gran dosi de perdó i reconciliació reparadors que tornen a posar en bon estat allò que en algun moment s'ha malmès. A la família s'aprèn l'amor desinteressat, que estima gratuïtament, sense esperar res a canvi. L'amor de la mare vers els seus fills i filles. Un amor espontani, que desitja estimar perquè l'altre creixi i esdevingui persona. Si estimem l'altre per allò que és, l'estimarem i l'acompanyarem en tots els moments de la vida, en l'alegria i la tristesa, en el dubte i l'esperança, des de l'acceptació i el respecte. Estimar la persona en les seves plenes facultats i, també, en el seu deteriorament, en la seva malaltia i en la seva mort.

Passat un temps, la meva amiga em va desvetllar quines van ser les darreres paraules, de la seva mare, tot un tresor de valor incalculable. Hauries de mirar de ser feliç! –li va dir amb el darrer alè. La frase ja ho diu tot, no calen més comentaris. Tots hauríem de mirar de ser feliços, intentar trobar quina és la nostra felicitat i gaudir-ne. Desitjar la felicitat! El llegat més preuat que pot deixar una mare als seus fills, a la seva filla.

ANNA-BEL CARBONELL RIOS

La Lliga Espiritual de la MdD de Montserrat crea un premi pel llibre religiós en català

El Premi Abat Marcet té per objecte reconèixer l'obra publicada més rellevant des del punt de vista del seu interès temàtic i de la qualitat del text. Se n'ha convocat la primera edició, d'aquest 2019. Poden optar al Premi llibres en català, publicats en primera edició des del 27 d'abril, dia de la Mare de Déu de Montserrat, de l'any anterior fins al 27 d'abril de l'any en curs. Excepcionalment, en aquesta primera edició el període anirà del primer de gener de 2018 fins el 27 d'abril de 2019. | LLIGA ESPIRITUAL MONTSERRAT

Jordi Curcó, nou president de l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes

El que n'ha estat fins ara vicepresident, assumeix la presidència de l'entitat. Substitueix **Àngel León**, quinze anys al capdavant de l'agrupació. Curcó vol promoure una major presència de l'entitat en l'Església i societat lleidatanes i augmentar-ne la base social. Com a reptes ha apuntat la potenciació de la Romeria dels Fanalets de Sant Jaume, que espera sigui declarada per la Generalitat Festa Tradicional d'Interès Nacional, i donar relleu a la devoció a l'apòstol. Enguany, ha anunciat, organitzaran la Primera Trobada de Jaumes. | AGRUPACIÓ ILERDENCA DE PESSEBRISTES

Un model 3D permet interpretar les estructures romanes del Museu Bíblic Tarraconense

L'any 2015 les intervencions arqueològiques al claustre de la catedral de Tarragona deixaven al descobert una de les exedres del recinte sagrat del Temple d'August. Dijous 25 d'abril al vespre es va presentar el model 3D que permetrà interpretar les estructures romanes que es conserven a l'interior del Museu. Aquest material es projectarà, permanentment, a les dependències del museu i també es podrà accedir a través de la seva web i de la plataforma Sketchfab, lloc web que permet visualitzar i compartir 3D online. | MUSEU BÍBLIC TARRACONENSE

“El teatre era la fórmula ideal per explicar a un feligrès qui era sant Jordi o la Mare de Déu”

Torna la Consueta de Sant Jordi a la catedral de Girona, un de tants textos medievals d’obres de teatre religiós que es representaven dins dels temples i que explicaven fets de la Mare de Déu, de Crist, però també vides de sants. N’hi ha un que s’ha conservat i és justament sobre la vida de sant Jordi. Dimarts 30 d’abril la catedral va acollir, per tercer any consecutiu, la representació de la consueta, una representació ja consolidada que cada any aporta alguna novetat espectacular.

“La Consueta de Sant Jordi ens explica la llegenda que tothom coneix, però des de la fórmula original, que no és la de sant Jordi enamorat de la princesa sinó la d’un sant Jordi exemplar, sant, que salva al poble però que no vol res a canvi”, explica **Joan Piña**, director del Museu de la catedral de Girona. “No hi ha aquesta relació romàntica amb la princesa, hi ha aquest desinterès per qualsevol obsequi, i d’aquí aquesta actitud exemplar de sant”.

El detonant de representar de nou la consueta, després de segles de no fer-se, va ser la celebració fa tres anys dels 600 aniversari de la construcció de la nau de la catedral de Girona, la nau medieval més ampla del món. “Es van voler fer

aquell any actes de celebració, entre els quals representar de nou la consueta". Va quedar tan bé i va agradar tant que es va decidir continuar fent-ho, i, per tant, "es va recuperar, perquè no vam inventar res, el fet de fer teatre dins d'un temple, dins d'un recinte religiós". El Capítol de la catedral va ser l'incentivador d'organitzar aquest 600 aniversari, i és el mateix ens catedralici qui ha volgut repetir la consueta per tercer any consecutiu.

Piña afirma que cada any hi ha alguna novetat sorprenent a la Consueta. El primer any va ser l'entrada d'un cavall dins la catedral, o el segon la presència del Drac. "Cada any tenim alguna cosa impactant i aquest any també tot i que no es pot revelar encara".

Després de dos anys han detectat que la majoria del públic és de Girona ciutat perquè els darrers anys les entrades s'adquirien a la llibreria del bisbat. "Això bloqueja que gent de fora pugui venir, i per això aquest any s'han obert les entrades digitals i tothom qui vulgui les ha pogut adquirir".

Normalment en aquestes obres de teatre ja es comptava amb pocs actors, explica el director del Museu de la catedral de Girona, i la majoria eren representades pels propis religiosos i canonges. En aquesta Consueta de Sant Jordi a Girona, entre actors i persones organitzadores, són una quinzena de persones.

Però com és que una obra de teatre es representa dins un temple religiós? Piña explica que la catedral de Girona en època moderna va ser batejada per un viatger com 'la madre de las ceremonias'. "La catedral és una església on s'hi realitzaven multitud de cerimònies, i quan parlem de cerimònies no hem de pensar només en litúrgia o actes sacramentals, sinó també en el teatre". I així ho posen de manifest els documents que mostren que inclús moltes de les obres de teatre de l'època eren escrites per canonges de la catedral.

"Ens hem d'imaginar la catedral com un edifici viu en contínua activitat", afirma Piña, "no només puntualment de litúrgia sinó també de teatre". I és que quan s'explica l'art i es fixa un en els capitells, timpans, retaules, etc, hi ha vides de sants, de Crist... Era una manera que el fidel que no sabia llegir ho comprengués, però aquesta funció també la complia el sermó del capellà durant la missa i també el teatre. "El teatre era potser la fórmula ideal per explicar a un feligrès qui era sant Jordi, la Mare de Déu o Maria Magdalena", reconeix. I com aquest fet ha estat una fórmula efímera que no ha perdurat en el temps no es té constància però era un fet habitual, "no només a les catedrals sinó a totes les esglésies on se celebraven aquesta mena d'actes".

I és que per a Piña, una catedral "és un espai fet perquè el so hi treballi correctament". Quin millor lloc, doncs, per fer-hi un recital, un concert o una obra de teatre? "Són edificis ideals, amplis, amb un gran escenari, hem tingut bons resultats amb totes les activitats que hem anat fent".

GLÒRIA BARRETE

Catalunya Religió, el meu paper.

A CASA

Catalunya Religió és un mitja gratuït que se sosté amb les aportacions que rep la Fundació Catalunya Religió. Si feu un donatiu **rebreu l'edició setmanal en format PDF al correu electrònic i l'edició mensual en paper a casa.** Dues edicions que podreu compartir amb amics i comunitats. Les donacions a la Fundació Catalunya Religió es poden desgravar.

A LA MEVA PARRÒQUIA O ENTITAT

L'edició paper de Catalunya Religió es distribueix cada mes a través de diverses parròquies de Catalunya. **Si en voleu repartir en una parròquia, comunitat o seu d'entitat,** indiqueu-nos quants exemplars voleu rebre.

A LA PANTALLA

L'edició digital de Catalunya Religió segueix l'actualitat religiosa de Catalunya amb actualització permanent. Per rebre al vostre correu electrònic el **butlletí diari gratuït** apunteu-vos a https://www.catalunyareligio.cat/butlletins

- Envieu la butlleta a: **Fundació Catalunya Religió. c. Nàpols 346, 2n E. 08025 Barcelona.**
- O entreu a **www.catalunyareligio.cat/elmeupaper** i ompliu el formulari.
- També podeu fer un ingrés al compte de CaixaBank: **ES38 2100 3200 9222 0132 0031**. Titular: Fundació Catalunya Religió.
- Per a més informació, podeu escriure'ns a secretaria@catalunyareligio.cat o trucar-nos al 674 050 748.

BUTLLETA DE DONATIU A LA FUNDACIÓ CATALUNYA RELIGIÓ

A casa

Nom i cognoms: _____

_____ NIF: _____

(necessari per desgravar)

A la meva parròquia o entitat

Nom: _____

Exemplars que vull rebre: ◯ 50 ◯ 100 ◯ 150

(per altres quantitats escriviu-nos a secretaria@catalunyareligio.cat)

Adreça postal: _____

Correu electrònic: _____ Telèfon de contacte: _____

Vull col·laborar amb: ◯ 30 € ◯ 50 € ◯ 100 € ◯ ____ € *(mínim 30 €)*

Amb periodicitat: ◯ anual ◯ puntual

Codi IBAN: E S _ _ - _ _ _ _ - _ _ _ _ - _ _ - _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

La Fundació Catalunya Religió garanteix la privadesa de les dades de caràcter personal aportades, segons el Reglament General de Protecció de Dades (RGPD). Amb l'enviament de la butlleta accepta que aquestes dades siguin incorporades a un fitxer responsabilitat de Fundació Catalunya Religió i que siguin utilitzades amb la finalitat de gestionar els enviaments de l'edició paper i les aportacions econòmiques i per enviar-los informació de la Fundació. Aquestes dades es cancel·laran a petició seva o una vegada finalitzada la finalitat per la qual van ser recaptades. Poden exercir els seus drets adreçant-se a la Fundació Catalunya Religió amb domicili a c. Nàpols, 346, 2n E. 08025 Barcelona, o a l'adreça de correu electrònic info@catalunyareligio.cat

Omella: "El Síndic ha de defensar totes les víctimes d'abusos, no només les de l'Església"

El Síndic de Greuges de Catalunya, **Rafael Ribó**, va presentar dimarts 7 de maig un servei específic d'atenció a les víctimes dels abusos dins de l'Església catòlica i va presentar una comissió per atendre aquests casos i proposar mesures de reparació per part de l'Església.

Aquell mateix dimarts, el cardenal Joan Josep Omella va valorar aquesta iniciativa del Síndic, recollint el parer dels bisbats i les congregacions religioses de Catalunya afectades. Omella va destacar la disposició de l'Església a participar en qualsevol iniciativa encaminada a erradicar els abusos a menors, però també va mostrar la perplexitat per la creació d'un servei enfocat només als abusos a l'Església. "M'ha sorprès una comissió del Síndic de Greuges només per l'Església catòlica. Crec que ha de ser una iniciativa per erradicar tots els abusos i ajudar totes les víctimes, i no només les de l'Església catòlica. Nosaltres col·laborarem, però com a defensor del poble ho ha de ser totes víctimes", va explicar el cardenal. "Sinó és una mica sectari. Hem de defensar les víctimes a tot arreu", va afegir.

Omella va lamentar que es limiti l'abast d'aquest tema a l'eclesiàstic: "Dona la impressió que l'Església catòlica és la pederasta. Hi ha alguns capellans pederastes, no la majoria". El

cardenal va demanar evitar "excloure o demonitzar una part de la societat" i va dir que cal "anar en un àmbit de col·laboració per erradicar el mal i no per perseguir un estament".

Treballar conjuntament contra tots els abusos

Davant la iniciativa del Síndic, el cardenal va remarcar que tota l'Església treballa "per erradicar la lacra dels abusos sexuals. Jo desitjo en nom de l'Església de Catalunya, dels bisbats i de tots els religiosos, treballar conjuntament amb les institucions: volem acabar amb això i hem de treballar entre tots".

Alhora, va posar l'accent en què avui "l'Església treballa molt la prevenció i la vigilància i la formació dels seus candidats a la vida religiosa". Alhora, que cal "reconèixer el treball de religiosos i preveres, donant gràcies per la generositat del que fan".

I va insistir en què "l'Església està disposada a aclarir tots els abusos: el que estem fent és portar totes les denúncies als tribunals civils i també als tribunals eclesiàstics quan afecta a eclesiàstics".

En una nota que es va emetre després d'aquestes declaracions, els bisbats i les institucions religioses donen "suport a les millores de la protecció dels menors a Catalunya plantejades pel Síndic de Greuges que estiguin dintre del marc de competències que li atorga l'Estatut". Alhora que això respon a "la línia ja establerta de treball marcada per la Santa Seu els últims anys." També es recorda que "el culte religiós és un àmbit absent de les competències de supervisió de la Sindicatura, delimitades per l'article 78.1 de l'Estatut d'Autonomia".

A la presentació de la Comissió del Síndic, es va explicar que es pretén crear un procediment de reparació per facilitar a les víctimes d'abús sexual una via per sol·licitar una reparació per part de l'Església. **Josep Tamarit**, membre de la Comissió, va explicar que "la comissió pot fer propostes perquè la institució afectada faci les reparacions pertinents" i que això es plantejarà en cada cas de les persones que s'adrecin al Síndic.

JORDI LLISTERRI

Els maristes posen veu i rostre a la protecció de la infància

Des de l'assumpció i reconeixement d'un passat que consideren "dolorós", la comunitat educativa dels maristes fa un pas endavant. El dimarts 9 d'abril van presentar el llibre *Trencar el silenci. Deu rostres, deu veus*, dels periodistes **Imma Amadeo** i **Jordi Martínez**. Editat per Baula, és un recull de deu testimonis vinculats a l'institut marista per compartir un camí de creixement. Reivindiquen un treball coordinat de tots els agents per combatre l'abús sexual a menors. Són conscients que és un problema social d'abast global.

"Teníem la sensació que fins ara s'havia focalitzat tot en el passat i que s'havia explicat poc el que aquest passat havia generat", diu Martínez. Els dos autors, vinculats a la institució, es van proposar explicar què fa a dia d'avui la comunitat marista en l'àmbit de la protecció de la infància. "Semblava que estiguéssim instal·lats en vint, trenta, quaranta anys enrere, i això costava molt d'explicar en el dia a dia", explica Martínez.

El llibre és el resultat de deu converses. Testimonis catalans, però també de Grècia, França, Hongria i Roma, de diferents àmbits de treball per la protecció i la defensa dels drets dels infants. Psicòlegs, educadors, mestres, persones amb càrrecs de responsabilitat en equips de protecció de la província l'Hermitage, que en-

globa sis països, entre els quals Catalunya. Un dels testimonis també és el germà **Emili Turú**, que va ser superior general de la congregació.

"Això ens dona una mirada global de tot el que s'està fent en protecció dels infants dins de l'institut marista", explica Amadeo. El relat defuig la visió institucional, per bé que els deu testimonis estan vinculats als maristes: "És una visió íntima, profunda i coral, que mostra com treballar la protecció a la infància des de tots els àmbits". Un criteri que mostra que "no és una escola sola, sinó tot un món que treballa per la protecció de la infància". Entre les sorpreses positives, els autors reconeixen que els ha "copsat el grau de compromís i de passió de la gent que hem trobat". I apunten: "Això ens dona la certesa que les coses estan canviant", diu Jordi Martínez.

Un compromís global

El treball de recerca del llibre que neix també en clau interna, per explicar al mateix món marista una realitat molt més àmplia. Depassa, per exemple, el marc d'unes tutories o d'un curs de prevenció: "És bo que la gent sàpiga què s'està fent, més enllà de la seva obra educativa", diu Amadeo.

A nivell global, el 2011 l'institut marista pren el compromís que totes les províncies del món es dotin d'eines, protocols i material per combatre l'abús sexual i promoure els drets de la infància. A l'Hermitage el 2013 publiquen una guia de protecció dels infants. I comença la campanya 'Trenca el silenci' a totes les obres educatives: tot un treball de conscienciació.

El llibre vol ser "l'altaveu necessari", diuen els autors, per mostrar que "s'està fent molt bona feina i ens agrada compartir-ho i explicar-ho". D'aquí el títol: 'Trencar el silenci' també cap enfora.

Apoderar l'infant

"Aquests darrers anys s'ha fet una feina molt intensa per apoderar els nens, per donar-los la veu: heu de ser capaços d'explicar si passa qualsevol cosa, teniu els canals i les maneres de fer-ho", explica Amadeo. "T'adones que els nens estan trencant el silenci: s'està treballant bé, cada cop són més capaços de poder-se expressar". Consideren les denúncies que han gestionat, en part, fruit d'aquest treball: "Quan dones la veu, reculls; i quan dones la veu, la gent parla", diu la responsable de comunicació de la institució.

El creixement de la comunitat educativa

Els diferents testimonis, arrelats en països i cultures diverses, apunten una mateixa conclusió: "L'única eina que tens per gestionar aquest problema brutal és l'infant; dotar-lo d'eines perquè pugui expressar-se", diu Jordi Martínez. Alhora assenyalen una divergència de ritmes entre països. Si aquí just s'està començant a treballar i a prendre consciència del problema social que comporten, al nord ja fa temps que hi són. "Calia posar damunt la taula aquesta realitat".

Formació, prevenció, acompanyament

Tots els testimonis apunten també la importància de la formació dels educadors: "Tenim molts professors que s'estan formant al Centre Universitari Cardenal Cisneros en col·laboració amb la Universitat Pontificia Gregoriana de Roma amb un curs específic de protecció de menors. Un treball de fons que s'està estenent per necessitat: "Cada vegada hi ha més gent interessada en fer-lo; anys enrere hagués estat insòlit i avui els educadors estan reclamant ser formats en això".

La conclusió més de fons: "Fins ara hem posat el debat ciutadà o social en què calia fer després de saber que has patit un abús". Però Martínez subratlla que cal treballar abans. "Si l'infant està preparat per detectar senyals de perill, pot dir-ho". I critica que "tots els protocols del món són pel després". En canvi, al llibre, mostren exemples sobre com prevenir, molt abans d'haver de gestionar.

"Tots els entrevistats mostren la cura de la institució per l'acompanyament, per estar al costat de les víctimes". Amadeo insisteix en posar "la persona al centre". També en el patiment i en l'objectiu de reparar i guarir. Perquè són molt conscients que "el temps no ho cura tot".

El paper de la dona

Martínez destaca el paper de la dona: "És cert que veiem la institució marista i pensem en un món masculí; però al llibre queda reflectit el paper rellevant de la dona". Per exemple, dones pioneres en direcció de cursos universitaris internacionals de protecció a l'infant. Dones que han lluitat a França pels drets dels infants, psicòlogues que estan canalitzant tot aquest tema.

Entre les barreres i dificultats per afrontar les agressions sexuals a menors, apunten el tarannà de cada infant. "N'hi ha que tenen més facilitat que d'altres per comunicar-se". També la naturalesa del delicte: "L'abús es produeix en la clandestinitat". I la barrera social: "La societat no ha assumit que és una xacra social". Els autors alerten que "una institució sola no podrà resoldre el problema" i demanen coordinació en un àmbit que transcendeix les escoles.

LAURA MOR

Els salesians finalitzen Capítol Inspectorial fixant prioritats pels propers anys

Més de cent trenta persones es van reunir divendres 26 i dissabte 27 d'abril a Martí - Codolar per celebrar la segona part del capítol de la inspectoria Maria Auxiliadora. Durant la segona part del capítol es van treballar temes com la identitat de la inspectoria; la distribució de les comunitats o el projecte inspectorial per a les obres animades per seglars. El provincial dels salesians, **Ángel Asurmendi**, va recordar que la construcció de la identitat és un procés compartit que requereix decisions valentes. | SALESIANS

Les arrels de l'Escola Pia al Pallars Jussà, en un llibre

Divendres 3 de maig es va presentar el llibre 'Les arrels de l'Escola Pia al Pallars Jussà. Josep Calassanç, oficial de Tremp', fruit de la beca de recerca del Pallars Jussà 'Mossèn Jesús Castell i Serra', que van guanyar els escolapis **Joan Florensa**, i **Aniol Noguera**. Localitats com Tremp, Claverol, Talarn, Senterada, Conques, Durro o Gerri de la Sal, entre d'altres, guarden fragments de la seva història i de l'inici de l'Escola Pia a Catalunya. Estudiar el període de finals del segle XVI, al Pallars, pot esdevenir clau per entendre un projecte escampat arreu del món. | ESCOLA PIA

Vives: "Com estimem Montserrat"

"Com estimem Montserrat i la comunitat tan referent dels monjos benedictins que tenen cura de la Mare de Déu que és Mare de tots". Amb aquestes paraules s'adreçava l'arquebisbe d'Urgell, **Joan-Enric Vives**, als feligresos aplegats a Montserrat. "Cap defallença ni pecat no ens farà perdre la nostra estimació per Montserrat i el nostre agraïment a la seva mantinguda pregària i acollida", va dir. A ningú se li escapa que aquest inici d'any ha estat difícil per Montserrat i la Vetlla solemne i la Festa de la Mare de Déu de Montserrat va servir també per expressar públicament el suport i reconeixement a la comunitat benedictina. | GLÒRIA BARRETE

‘Afluents’, el projecte d’acompanyament de l’Escola Pia per a famílies nouvingudes

Imaginen com seria que el tutor o tutora del seu fill volgués comunicar-se amb vostè però no aconseguissin entendre’s per l’idioma? Com deu ser per una mare o un pare no estar assabentat de la propera festa escolar o dels deures que el fill ha de fer pel proper dia? Partint d’aquestes necessitats bàsiques i amb l’objectiu final de potenciar l’èxit escolar dels fills, l’Escola Pia de Catalunya, a través de la seva Fundació Servei Solidari, fa set anys que duu a terme el projecte ‘Afluents’.

“Afluents va néixer per oferir aprenentatge de català i castellà a mares i pares d’origen estranger”, explica **M. José López**, responsable del projecte. A la Fundació Servei Solidari ja tenien projectes d’alfabetització però tot sovint veien com les dones estrangeres, que són les que ostenten la majoria de càrregues familiars, no podien assistir a les classes. “Vam detectar que aquestes dones només tenien una franja lliure al dia, de 15 a 16:30 hores, la franja en que deixen els fills a l’escola després de dinar i fan temps fins a l’hora de recollir-los de nou. I la Fundació es va adaptar, amb allò de si ‘Mahoma no va a la muntanya....’

Entrar a l’escola

El projecte va començar a oferir alfabetització dos dies per setmana dins l’escola, just a la franja lliure d’aquestes mares. “Moltes d’aquestes dones ja es quedaven xerrant fora de l’escola, fent temps”, afirma López, “vam oferir la possibilitat que entressin a l’escola i aprofitessin per aprendre la llengua”. Un dels avantatge del projecte, a més, és que poden assistir amb nadons a l’aula. “La majoria d’elles tenen infants de 0 a

3 anys al seu càrrec i en molts pocs llocs poden fer classe amb els infants". A Afluents ofereixen un espai de vetlla i alhora formació.

La formació va a càrrec de la Fundació Servei Solidari, experta en l'ensenyament de la llengua per a persones adultes i nouvingudes. La formació que ofereixen està molt adaptada a les necessitats de cada grup i persona ja que, recorda López, "podem tenir persones que saben el nostre alfabet però no coneixen l'idioma i d'altres que ni tan sols coneixen l'alfabet".

Potenciant l'èxit escolar dels fills

Fa set anys van iniciar el projecte a l'Escola Pia Sant Antoni, una escola que tenen ben a prop i que just tenia aquesta necessitat. Actualment Afluents ja s'ha estès a nou escoles de la ciutat de Barcelona, a l'Escola Pia Sant Antoni i a vuit escoles públiques més dels barris de Ciutat Vella, Nou Barris, el Carmel o Trinitat Vella.

L'objectiu d'Afluents és doble. "Per una banda interessa l'aprenentatge de la llengua perquè és necessari per a qualsevol comunicació, però l'objectiu final és l'èxit escolar dels fills". El que pretenen és que les mares entrin a l'escola i la utilitzin com la resta de famílies que no tenen l'escull de la llengua.

I per fer-ho alfabetitzen a partir de contingut i vocabulari escolar. "Parlem amb cada escola perquè ens indiqui què necessiten, per exemple si la comunicació d'aquella escola amb les famílies és via agenda o via web". Tot això amb l'objectiu final de ser una part més en l'educació dels fills. "Perquè quan arribin a casa els fills vegin que les seves famílies estan al dia i assabentades i això és un potencial d'èxit pels infants".

Afluents sempre s'inicia el mes d'octubre, com una oferta lliure i oberta de l'escola dos dies per setmana. I tot i pensar que una vegada assolides les competències lingüístiques el projecte s'hauria acabat, res més lluny de la realitat. "La majoria de mares segueixen, són mares que han trobat en Afluents un espai on no només aprendre la llengua sinó un espai per estar amb altres mares i fer comunitat.

GLÒRIA BARRETE

Pepe Baena: "Pensionistes, aturats i la PAH compten amb la parròquia!"

Mentre fem l'entrevista, rep un whatsapp. És del Jorge. Li diu que estan lluitant per un conveni amb la Nissan. És el moment en què l'empresa plantejava presentar un Expedient de Regulació d'Ocupació. El Jorge forma part del comitè de treballadors. I també fa revisió de vida amb un dels quatre grups que acompanya el consiliari general de l'Acció Catòlica Obrera, amb qui conversem.

"A la Nissan tothom sap que és cristià", explica **Pepe Baena**. El coneix bé. Com a consiliari, fa camí amb les alegries i les misèries de la gent del grup. "El Jorge no se n'amaga, en el seu ambient laboral mira de ser testimoni de la bona notícia". El pla de curs de l'ACO també aposta pel testimoniatge. Alguns en fan broma –"*¡que viene el curilla!*"–; d'altres, un bon dia, li fan una consulta. La missió dels cristians implicats en la pastoral obrera és la justícia social. Fan arribar esperança en entorns molt opacs. I dimecres 1 de maig, Dia Internacional dels Treballadors, porten la lluita a favor dels drets laborals al carrer.

"Anem junts a la manifestació"

Però no ho fan sols. "En el món del treball també hem d'intentar que l'Església no es miri tant el melic!". Baena considera clau fer xarxa

i coordinar-se amb entitats de fora de l'àmbit eclesial. És rector des de la parròquia de Sant Francesc d'Assís del barri de Bellavista, a Les Franqueses del Vallès. Voluntaris de Càritas i militants de l'ACO del Vallès Oriental participen a la manifestació convocada dimecres al matí davant dels jutjats de Granollers.

Han fet opció pel territori. "Anem a la manifestació amb la Marea pensionista, l'Assemblea d'Aturats del Vallès Oriental, la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca, la CUP, l'Associació dels Sense Papers del Vallès Oriental... Compten amb nosaltres, compten amb la parròquia, ens pregunten si hi anirem".

La mobilització social i política, en el cas de las pastoral obrera, es cou en els grups de revisió de vida. Són espais on compartir els dilemes i les contradiccions del dia a dia. Què hi acostuma a sortir? Per una banda, parlen de motivacions generalitzades: "És fàcil deixar-se portar pels diners i pel materialisme", diu Baena. I per una altra banda, el factor de l'estrès: "Sembla que hi hagi un lladre del temps, la gent va de bòlit i es parla molt d'aquest estrès a nivell familiar, a l'hora d'estar amb els fills".

Els horaris inestables de molts treballadors tampoc hi ajuden: "Això repercuteix negativament en la família". Com a consiliari sap de moltes parelles que fan relleus a casa perquè tenen horaris incompatibles. "Els és impossible trobar-se i sort que ja tenen els nens ja grandets!", apunta.

Consciència de col·lectiu

Lluny de lamentar-se contra un sistema que ofega les relacions humanes, la pastoral obrera treballa per aportar alternatives concretes. Busquen escletxes, miren de trobar vies de transformació. Per a això cal, primer de tot, prendre consciència de la situació. I no sempre és fàcil: "En la revisió de vida surt molt que els mateixos treballadors no tenen consciència de classe obrera. Moltes vegades l'empresa parla individualment amb cada treballador. Imagina't!".

Posa com a exemple les eleccions sindicals previstes pel mes de maig: "No hi haurà campanya, la informació arribarà als treballadors dos o tres dies abans de votar; el sentit de col·lectivitat costa". Ho veu també amb un amic jubilat que s'ha implicat al moviment de la Marea pensionista. "Cada dilluns es posen a la Porxada de

Fotografia: Joan-Manel Mayordomo, Acció Catòlica Obrera. Manifestació a Barcelona amb motiu de l'1 de maig.

Granollers, són deu, catorze, vint i ja està. Falta molt aquesta consciència".

Reflexió i compromís

Baena va agafar el relleu com a consiliari de l'ACO a **Josep Jiménez Montejo** el mes d'octubre. Li preguntem què ajuda a les persones a prendre part d'una causa col·lectiva. "La revisió de vida ha de portar realment a la conversió", defensa. Explica que alguns militants, tant del moviment d'adults com de joves de la JOC, s'han ficat al sindicat a partir de treballar aquest mètode, que contrasta l'evangeli amb la vida. Després d'analitzar cada situació, se n'espera un compromís. "En l'actuar veurem que no val tot, que hem d'implicar-nos". No hi ha receptes màgiques en la feina de reivindicar drets laborals. Però des de la pastoral obrera defensen l'acompanyament del grup per a impulsar qualsevol millora. "Encara que possiblement estiguem sols a l'empresa, cal sentir el suport del grup, saber que no anem sols". Això ajuda a no deixar-se "engolir per la massa", apunta. Una resistència que és possible gràcies a les trobades per compartir els projectes vitals amb la parròquia i el grup. És un diàleg on "la comunitat alimenta allò que cal fer dia a dia".

Quin paper ha de jugar el consiliari en aquest escenari? "Capellans i consiliaris hem d'acompanyar; i encara que no tots senten aquesta crida, és necessària". Baena pren com a referència el Concili Vaticà II, que va impulsar el paper del laïcat, i com a capellà se situa en segon terme, convençut que "són els laics els que han de transformar els seus ambients".

El Jesús dels oprimits

Pepe Baena (Barcelona, 1964) té les arrels a la parròquia de Santa Engràcia de Nou Barris, i la mirada posada en Jesús. "Sembla que Jesús, amb tot el que està passant, no faci res i és tot el contrari! Està present enmig de la realitat, injusta i opressora, també en el món del treball". La seva fe és exigent. Com demanar adhesió i compromís a tantes persones que arriben esgotades al final del dia? Baena recorda el "veniu a mi tots els qui esteu cansats i afeixugats, i jo us faré reposar", de l'evangeli. El passatge que han escollit els diferents moviments obrers cristians per al manifest d'enguany també recorda l'encàrrec de Jesús de "posar en llibertat els oprimits".

LAURA MOR

Enllaç Solidari O.N.G.

Apadrina un infant al Brasil

o col·labora amb els nostres projectes:

WWW.ENSOLIDARI.CAT

claret
CLARETIANS DE CATALUNYA

ESPERIT MISSIONER

Sant Joan de Déu i Càritas demanen polítiques per la gent vulnerable

En Joan tenia més de quaranta-cinc anys quan es va quedar a l'atur. Feia vint anys que era autònom i no tenia dret a subsidi ni prestació. Buscava feina des de feia molt de temps però no en trobava. Va arribar a l'extrem de convertir-se en una persona sense llar. Va arribar a Càritas i va començar a treballar cuidant una dona gran cega i sorda, però ell no en sabia prou. Necessitava formació i va arribar a Sant Joan de Déu per fer un curs bàsic de 75 hores. Ja porta sis anys treballant, ha fet molts domicilis, i actualment treballa a les nits a la Infermeria del convent dels caputxins de Sarrià.

En **Joan Aracil** és un dels testimonis que va parlar dimarts 30 d'abril durant la presentació de resultats del servei d'atenció domiciliària de Sant Joan de Déu, que compta amb el suport de Càritas Diocesana de Barcelona. Una entitat de Sant Joan de Déu nascuda l'any 2011 i que sorgeix per formar persones que atenguin gent amb necessitats, amb dependència.

"Hem creat un model humanista sociosanitari", va afirmar **Ana Pérez**, directora de la Fundació d'Atenció a la Dependència Sant Joan de Déu. Un model que inclou dos focus de vulnerabilitat: les persones que necessiten ajuda i les persones a l'atur que necessiten formar-se i treballar. El resultat és que des del 2012 que s'engega el projecte s'han format 665 persones i a l'actualitat, amb la Fundació d'Atenció a la Dependència, treballen 140 persones que arriben a atendre 700 persones.

El perfil de les persones que accedeixen a la formació proposada, cursos de 600 hores, de 300 hores, o monogràfics específics, és majoritàriament femení, suposant el 81% de les persones formades fins ara. Dones més grans de 40 o 45 anys, a l'atur, sovint de l'Amèrica Llatina i de l'Estat Espanyol. La diferència, però, entre el perfil de persones que fan el curs de 600, que és un certificat de professionalitat, i el de 300 hores, que és un curs propi de la Fundació, rau

sovint en la situació administrativa de les persones, "de si tenen papers o no".

Pérez va recordar i denunciar que als cursos oficials només poden accedir les persones amb situació regularitzada i això dificulta encara més que aquestes persones puguin tirar endavant. Solen tenir experiència en l'atenció domiciliària però treballen en negre, a l'economia submergida. D'una mostra de 350 persones enquestades, de les que no tenen permís de treball treballen 36. "No volem oferir un curset", va reconèixer Pérez, "volem donar una professió a la gent, una feina de llarga durada".

A banda de posar en marxa un itinerari formatiu, des del 2014 ha generat també una borsa de diners, amb el suport de Càritas, perquè les famílies que necessiten els serveis de l'atenció domiciliària puguin fer-hi front. La subvenció és de 4 mesos per família, possibilitant que el preu per hora d'un cuidador o cuidadora sigui d'uns nou o deu euros, facilitant així l'inici del servei domiciliari que sol ser de caràcter urgent i imprescindible. Les dues entitats denuncien que per a l'atenció domiciliària no hi ha recursos. "Sovint l'administració ens reconeix que per aquests temes no hi ha ni un euro". És per això que les dues entitats privades han sumat esforços i han fet que els seus projectes "tinguin la persona al centre de tot".

Des de Càritas Diocesana de Barcelona, a través de **Desirée Garcia**, cap de Formació i Inserció Laboral de Càritas, reivindiquen més mitjans "perquè la gent no quedi fora del sistema". I recorden que és un repte i una responsabilitat. "Demanem als polítics i a l'administració polítiques actives del segle XXI que donin resposta a la gent vulnerable". Gent que sempre queda fora del sistema, "per unes polítiques migratòries poc clares", "per una precarietat laboral en augment", "per una subocupació que s'ha duplicat", i on tot i que la crisi econòmica sembla que ha passat, "la crisi social continua". I a tot això se li suma un sistema d'accés als serveis públics "molt rígid". Des de Càritas aposten per una "nova reforma laboral", per la col·laboració "público-privada", i pel canvi d'algunes polítiques municipals, "com la política de l'empadronament".

Durant la presentació de resultats també es van sentir els testimonis d'algunes persones que han fet formació a la Fundació i que actualment treballen. **Raquel Cervera** va explicar que a l'inici de la formació se'ls va dir que un arbre necessita sempre d'un suport per no caure, "això és el cuidador, jo soc el suport", va afirmar. També s'ha sentit el testimoni de l'Ángel: "Menys mal que va aparèixer Sant Joan de Déu i em van oferir formació, d'un pou a ajudar persones", va recordar.

També va ser el cas explicat de la **Yolanda Aranda**, que actualment coordina el Servei d'Atenció a Domicili de la Fundació. Ella tenia més de quaranta anys quan buscava feina. Sense massa formació i durant molts anys cuidant una de les seves filles. Va arribar a Càritas i la van enviar a la Fundació. Va començar fent el curs de 300 hores i va començar a treballar. Va voler continuar formant-se mentre treballava i va fer Auxiliar d'Infermeria. Ara coordina el servei a domicili. "A la Fundació no ens dediquem a fer plànings de torns i horaris sinó que mirem les persones, fem seguiment", va explicar Aranda. Ana Pérez va cloure la presentació reivindicant "un cuidador que arriba a una casa i s'hi queda".

GLÒRIA BARRETE

Càritas Terrassa dona a conèixer als joves la seva tasca amb veïns vulnerables

Els joves són el futur de la societat i per aquest motiu a Càritas Terrassa treballen també perquè aquest col·lectiu conegui la situació de les persones més vulnerables de la diòcesi, que és la situació dels seus propis veïns. Per això els alumnes de secundària de l'Institut Ègara de Terrassa van visitar l'hort social de Les Fonts de Terrassa. A la visita els alumnes van conèixer en primera persona els participants que formen part del projecte de l'hort, així com les seves vivències i l'acció social de Càritas. | CÀRITAS TERRASSA

Sant Joan de Déu a Manresa atén quasi 200 persones sol·licitants d'asil

La Fundació Germà Tomàs Canet, vinculada a l'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu, ha atès durant el 2018 un total de 198 persones sol·licitants d'asil, en el marc del programa de Protecció Internacional que es du a terme a Manresa. Són famílies amb fills menors d'edat en situació vulnerable. De les persones que han passat per la Llar Sant Joan de Déu durant el 2018, un 48% són homes i un 52% dones. Quasi la meitat (un 49%) són menors d'edat. | SANT JOAN DE DÉU

Més de 2.200 infants i joves de Setmana Santa amb la Fundació Pere Tarrés

Entre les propostes: casals, colònies, campaments, rutes organitzades pels centres d'esplai del Moviment de Centres d'Esplai Cristians Catalans de la Fundació Pere Tarrés, i gràcies als 313 monitors i monitores, la majoria d'ells voluntaris. Les activitats de lleure s'han consolidat com una alternativa de qualitat per conciliar la vida laboral i familiar durant les vacances escolars. Un espai que educa en valors i ajuda els participants a conviure i desenvolupar habilitats i autonomia personal. | FUNDACIÓ PERE TARRÉS

Juliana Mudarra: "Naixerà una altra forma de vida religiosa dins l'Església"

ıpada per l'entorn, moltís- ɛnergia vital es barreja amb ınt de la germana **Juliana a Gispert**. És patidora de mena i se sent impotent davant de la injustícia. "Si el mateix Jesús no ho va arreglar tot, què puc pretendre jo?" Conscient dels seus límits, s'agafa al tarannà del sembrador: "Fem el bé i ja es recollirà!". Amb ella sumem una nova veu a la col·lecció d'articles sobre dones i Església. Expliquem qui és i com pensa aquesta religiosa de la congregació de les Dominiques de l'Anunciata.

Nascuda a Girona, té 69 anys i prové d'una família senzilla. Juliana Mudarra –la Juli, pels de casa– és una persona desperta i sensible. Tot la fa feliç. Tan aviat es distreu amb la feina senzilla de casa, com llegeix i subratlla llibres complexos del filòsof **Raimon Panikkar**. Té una important vessant creativa: li agrada pintar, fer de perruquera,cuinar, anar cinema, al teatre i ballar a la plaça per festa major. "Això m'ajuda a tenir els ulls oberts", diu.

Aquesta religiosa ja està jubilada, però dona un cop de mà allà on li ho demanen. Explica que el primer voluntariat el té a casa, amb les germa-

nes grans de la comunitat. També fa catequesi d'infants a l'escola i reforç de català i castellà a alumnes nouvinguts. A l'ESO dinamitza un taller de lectura. "M'hi trobo molt bé", diu. A l'arxiprestat d'Horta, col·labora amb el projecte interparroquial Caliu Espai d'acolliment, dedicat a persones sense sostre o en situació de pobresa. En aquest vídeo la veiem fent reforç de català al **Joel**, que fa pocs mesos va arribar d'Hondures i està aprenent el català:

Juliana Mudarra va créixer al poble d'Anglès. Més tard la seva família viu a Les Planes d'Hostoles. La seva mare, de les Guilleries, de ben joveneta va baixar a servir al poble de la Cellera. Primer en un bar i després a la fàbrica a Anglès. El pare, andalús, treballava a l'explotació minera dels pous d'Osor i més tard va fer de paleta. "A casa no ens podíem permetre cap luxe: no sé què són les joguines d'infància, el meu germà i jo vàrem aprendre a viure amb poques coses". Mudarra explica que el seu pare "no va parar de treballar fins que no va portar tots els germans aquí". També diu que "es va integrar i va estimar molt Catalunya". La feina li va generar una malaltia als pulmons i va morir força jove.

Infància i escoltisme

Parla amb nostàlgia de la seva infantesa i joventut al poble: "És una de les etapes vitals més boniques". Primer va estudiar a l'escola pública i després a les germanes dominiques del poble. "Recordo que m'escapava del pati per anar a tocar el piano". D'oïda ha tocat també la guitarra i l'harmònica. De més gran ha estudiat solfeig i flauta. Li hauria agradat fer música i belles arts. Però no estava al seu abast, ho tenien assumit. Juliana Mudarra fa comerç i, en acabar els estudis, entra a treballar en el laboratori de la fàbrica del poble, Indústries Burés. "Llavors no sabíem què era l'atur". De la seva infància també explica que va estar molts anys en un agrupament escolta. "El meu germà també, això pels meus pares va suposar un gran esforç". Primer com a nena, més tard, assumint alguna responsabilitat. "A l'escoltisme li dec part de la meva vocació". Amb 18 anys entra a la congregació de les Dominiques de l'Anunciata del Pare Coll de Vic.

Recorda sortir "amb una colla meravellosa", amb alguns dels quals encara es troben. L'opció per la vida religiosa l'atribueix a tot un entorn: "No sé si és Déu o la bonança d'una època en què les coses eren massa boniques, tenia una família, una escola, uns amics, l'escoltisme, la parròquia... Va ser un entorn de testimoniatge fantàstic". Amb 17 anys ja ho pensava, de fer-se religiosa. Però tenia el germà més petit estudiant als salesians del Tibidabo i no volia deixar sols els seus pares. Quan el germà els va dir que volia tornar a casa, ella va pensar "ara és la meva".

"Vaig entrar a la congregació en contra de tothom"

Els de casa no van rebre bé la decisió. Fins i tot les germanes de congregació li deien que

venien temps de canvi, que s'esperés. "Jo vaig entrar, precisament, en contra de tothom, sempre he estat una mica rebel". Els meus pares no ho entenien i d'altres li preguntaven si l'havia deixat el xicot. "De vegades busques respostes i no les trobes. Per què em vaig fer dominica? Per pressió ben segur que no. Per què t'enamores d'un i no d'un altre? No ho sé... és quelcom misteriós". Expressar com és la crida de Déu no sempre és fàcil.

La primera setmana de setembre del 1968, acabada la festa major a l'estiu i acompanyada de tota la família i els amics de la colla, arriba a la casa mare de Vic amb autocar. "La companya amb qui ens vam trobar a la porta, l'**Eulàlia Vivet**, de Taradell, és una de les amistats meravelloses que hem mantingut les dues famílies". Ha viscut amb ella durant uns anys a la comunitat d'Horta i, Vivet, ara és responsable de la comunitat d'Elisabets i també de la Residència Universitària d'Elisabets.

El noviciat de Vic va ser per a Juliana "una època de molta vida". Allà comparteix la formació amb germanes de Valladolid, de León i d'altres parts d'Espanya, i el castellà s'estableix com a llengua vehicular, malgrat ser una congregació fundada a Catalunya. Diu que "no era una època reivindicativa", però que entre les catalanes parlaven català.

Puig d'Olena: una llar amb pocs recursos

Dins la congregació ha coordinat els equips de pastoral de les escoles on ha treballat i ha sigut priora de tres comunitats: Montcada i Reixac, Puig d'Olena i Horta. "Una responsabilitat compartida amb les germanes", puntualitza. La casa de Puig d'Olena és el lloc que més l'ha marcat. És el centre d'atenció a la infància que les germanes dominiques tenen a Sant Quirze Safaja. "L'equip d'educadors han fet i estan fent d'aquella casa una llar amb molts problemes i pocs recursos". Mudarra hi va estar tres anys de responsable de la comunitat i va col·laborar en el centre. Reconeix que en aquell moment hi havia molts nens i no se sentia amb forces per continuar-hi més temps.

La casa es va fundar a l'època de la república, el 1933, per atendre els malalts de tuberculosi. "Hi va morir Màrius Torres", apunta. En temps de postguerra, un cop superada la malaltia, Puig

comunitat de germanes i amb el mossèn **Josep Maria** i Pep Rius al davant", explica.

Ha treballat en sis centres diferents: "A l'escola ho he après tot". Quan va tenir la mare malalta, la congregació la va acollir a la infermeria de Vic "com una germana més". "Sempre en donaré gràcies", hi afegeix . Mentre la cuidava, feina unes hores a l'escola de Vic. Hi va estar quatre anys i ho va combinar amb unes hores més a l'escola de Barcelona. Després treballa 18 anys a Santa Coloma de Gramenet, cinc anys més a Amílcar, a Virrei Amat, i cinc anys més a l'escola de Cerdanyola.

En tot aquest itinerari, la comunitat de religioses on ha viscut ha tingut un paper fonamental: "Avui quan vaig a Vic, és la meva comunitat; quan vaig a Santa Coloma, és la meva comunitat... això dona molta amplitud". Una perspectiva que també ha guanyat vivint la fe amb altres creients, més enllà de la seva comunitat.

Un Jesús de carrer i de pocs sermons

En l'àmbit més personal, reconeix que la seva fe "és molt feble, poc segura". També creu que ha canviat respecte quan era jove: "La meva fe i la meva adhesió a Jesús no són les mateixes ara que als divuit anys, llavors sembla que t'emportes el món". Sense fer renúncies, el pas dels anys li ha aportat noves perspectives. "Jesús continua sent el meu referent i avui continua donant sentit a la meva vida i compromís".

"He conegut un Déu pare misericordiós, del que ens han parlat molt poc. No vull un Déu de l'Antic Testament". A què es refereix concretament? "El projecte de Jesús no és tancat ni al temple, ni a la sinagoga ni a les esglésies, és al carrer, a les places i pobles, amb la persona humana sempre al mig i amb molt pocs sermons".

I això com es tradueix a la comunitat cristiana d'avui? "Em preocupa molt aquesta Església encara tan encarcarada i jerarquitzada, sobretot pel paper que hi tenim les dones. Hi ha molt per fer!". Creu que és possible la coexistència de comunitats petites al voltant d'aquest altre model. Però que la gent jove li diu: "Juli, jo em sento creient, vull aquest Evangeli, però no crec en aquesta Església jeràrquica".

Ella els respon que "un pomer té pomes bonísimes, i algunes estan podrides; però això no vol dir que tinguem una Església podrida; tenim una Església humana, feble". Creu que la situació requereix que cadascú es replantegi com viu i amb qui viu la fe. "Tenim un **papa Francesc** que és molt obert, però també comunitats de parròquies molt conservadores", diferencia.

La cultura religiosa, a l'aula

També es mostra crítica amb el currículum de la classe de religió. Durant anys Juliana Mudarra ha impartit cultura religiosa a classe. "Quin problema hi tenen els nostres bisbes? El cardenal Jubany ens deixava fer cultura religiosa, també la celebració penitencial comunitària". Considera

que si aquesta pràctica s'hagués estès "els nostres nanos haurien sortit amb una altra visió del tema religiós". Té molt clar que "escola religiosa no vol dir fer cristians", sinó donar la informació a l'aula i oferir "oportunitats de fe" en altres espais; per exemple, per Nadal o per Pasqua, amb la celebració de l'eucaristia i el treball de la interioritat i la pregària.

El diàleg interreligiós és a la seva llista de reptes eclesials. "La congregació i la FEDAC estan a l'aguait amb aquest tema", assegura. En particular, Juliana s'ha implicat amb els parlaments de les religions: "Siguis musulmà, budista o sikh, hem de fer un camí junts, no pot ser que encara creiem que tenim el patrimoni de la fe i de la veritat".

No és que pensi que l'Església no avanci en aquest sentit. Però sí que té la sensació que, per a alguns, "fer un pas tots junts implica perdre el nostre tresor". En contrast, Mudarra recorda que Panikkar animava a conèixer millor la pròpia religió per comprendre la de l'altre. I que això no implica renunciar a la pròpia identitat. Juliana troba a faltar una lectura més a fons de l'obra d'aquest pensador: "Què ens diu del diàleg interreligiós? Què ens diu de la creença? Què ens diu de la diversitat?"

"Soc una lluitadora pel país"

Les seves militàncies no acaben en l'àmbit educatiu i eclesial. "Soc una lluitadora pel país, igual que el pare Coll", afirma. En un món que descriu com a "conflictiu" i amb dificultats d'entesa, reivindica la defensa de Catalunya. En parlem en una sala de l'escola FEDAC Horta. En aquest centre, durant el referèndum de l'1 d'octubre del 2017, es van viure fortes càrregues policials. Mira per la finestra i encara s'esgarrifa. "Aquí va haver-hi moltes pallisses, tot i que al judici va sortir que hi havia tanta violència que la policia va haver de marxar: és mentida!". El centre va obrir portes l'1-O. Malgrat que els mesos van passant, la ferida continua oberta, amb la dificultat afegida de l'autocensura. "Hem passat de parlar amb normalitat sobre la situació política a Catalunya, fins al punt que no parlem de res per por".

Des del punt de vista educatiu, creu que és un sense sentit: "No s'entén! Estem educant!". Ens en parla amb un llaç groc a la solapa de la jaqueta: "Pels meus amics que estan a la presó", diu. Però reconeix que no es pronuncia ni obre converses amb els alumnes, marca distància i els demana que en parlin a casa. "Hi ha mestres que ho pateixen molt", assegura.

El pare Coll, un enamorat de l'ensenyament

"M'imagino el pare Coll: en aquella època alguns li deien que estava boig, avui el trobaríem a les perifèries". La dèria de **sant Francesc Coll** va ser "donar cultura", explica Mudarra. De perfil itinerant, va ser contemporani del pare **Antoni Maria Claret**. Però a diferència del fundador dels claretians, Francesc Coll no va deixar cap biografia: "No tenim grans escrits del pare Coll; en una època de guerra, va viure l'exclaustració".

El que sí que sap és que "el pare Coll va ser un enamorat de Jesús i de l'ensenyament, un home decidit i reivindicatiu". Va fundar la congregació per crear comunitats i escoles, especialment per a l'ensenyament de les nenes en un moment de molta mancança. "Volia que les germanes es preparessin i tinguessin títols oficials. Volia alguna cosa més que resar i fer labors a les classes". Considera així que "el pare Coll no anava desenfocat".

Una altra forma de vida religiosa

D'ençà d'aquell moment fundacional, avui Europa viu una davallada de vocacions. En canvi, les dominiques de l'Anunciata tenen moltes novícies a l'Àsia i a l'Àfrica: "El mateix que va passar aquí als anys cinquanta". Juliana explica que la majoria de congregacions fa temps que es plantegen la manera i el sentit de transmetre el carisma. "La vida religiosa ens ha servit un segle i un altre i potser ara s'ha de plantejar d'una altra manera". Sense desànim ni derrotismes, està convençuda que "naixerà una altra forma, una altra manera de viure la vida religiosa dins l'Església i el món". Una nova època, de poques congregacions i amb grups petits: "L'Evangeli no morirà", hi afegeix.

Si mirem la trajectòria de la seva congregació, els 10 anys de la FEDAC són tota una fita històrica. És un bon exemple de missió compartida amb l'equip de laics. La fundació agrupa les 24 escoles de les Dominiques de l'Anunciata. El lema d'aquest aniversari parla de la passió per educar: "Sembla que la passió per educar sigui una cosa nova, però té una història de molts anys, potser sense tanta imatge, sense tants recursos, sense tants projectes".

Es mostra crítica amb "la lluita de la pública i la privada" i no troba que tingui sentit entrar en dinàmiques de competitivitat. Si mira el futur veu tot un canvi de model. "A nosaltres ens toca retirar-nos, la FEDAC i tot aquest jovent ha agafat el relleu del nostre carisma". Amb tot, no perd l'esperança: "Com diu la cançó, ens en sortirem!"

LAURA MOR

L'EXCÉS DE VELOCITAT ÉS INCOMPATIBLE AMB LA VIDA
NO CORRIS
VIU MÉS
servei català de
Trànsit
Generalitat
de Catalunya

Núria Iceta: "Les parròquies haurien de ser més un centre de trobada"

Més vasos comunicants entre l'Església i el món cultural. Aquest és un dels reptes pendents de l'Església segons **Núria Iceta**. Llicenciada en Història i diplomada en Ciències Religioses, Núria Iceta és coeditora de la revista *L'Avenç*, presidenta de l'associació d'editorials independents *Llegir en Català*, membre del patronat de la Fundació Joan Maragall, també de la Fundació Catalunya Religió, i publica setmanalment articles d'opinió a *El Periódico*. Amb voluntat de visibilitat i reconeixement, continuem així la sèrie d'articles de dones i Església.

Filla de Barcelona, la Núria comença amb set anys al Moviment Infantil i Juvenil d'Acció Catòlica de Catalunya –MIJAC–. "Contigo empezó todo", diu. Del MIJAC passa al Moviment d'Universitaris Estudiants Cristians –MUEC–, i més tard al Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona –MCPB–, on encara participa. "El gag és que qualsevol dia el nostre grup de revisió de vida acabarà fent Vida Creixent", afirma en to de broma.

La creació del Centre Abraham

A diferència de molta altra gent vinculada a l'Església a nivell professional o per càrrec,

Núria Iceta mai ha treballat en el món eclesial. Reconeguda professionalment en els àmbits culturals i de l'edició, reconeix que una sola vegada ha vinculat feina i fe, durant els Jocs Olímpics de Barcelona l'any 1992 quan va treballar en la creació i gestió del Centre Abraham, un centre de culte ecumènic a disposició dels esportistes a la Vila Olímpica. "Un bolet en la meva trajectòria professional, però que sí em va marcar", afirma.

"Recordo que anava a parlar amb budistes, jueus, protestants, i que la meva tasca era a la Vila Olímpica, però també teníem cura de les altres viles, com la de Banyoles i la de la Seu d'Urgell". A Barcelona es tractava de muntar un centre de culte, de cinc religions diferents, durant quinze dies. Des de comprar un buda a la Xina i portar-lo a Barcelona, o una Torà. Dos anys de feina intensa per a ella que després van continuar en un museu i posteriorment a la revista *L'Avenç*, on porta vint anys.

I tot i que, com dèiem, la trajectòria professional d'Iceta no l'ha fet dins l'Església, sí que hi ha estat sempre vinculada, d'una manera o altra. Ha format part de diverses iniciatives, com ser membre del Consell Pastoral Diocesà, coordinadora de Barcelona del MUEC, implicar-se en Laïcat XXI o actualment formant part de diferents patronats. "Ni faig bandera de ser creient ni me n'amago", explica, "la meva fe sí que la visc d'una manera més íntima, en un grup de revisió de vida que ens trobem assíduament, però mirant enrere potser sempre he tingut aquest neguit d'intentar que això es vegi d'una manera natural".

La Núria es mou sovint en ambients diversos i constata que l'Església es veu normalment "com una cosa antiga o inclús *freak*". Oferint el seu testimoni de manera natural creu que pot donar "una imatge d'Església normal", una manera de dir "ei, soc igual que tu".

I de manera natural parlem amb ella sobre el paper i visibilitat de la dona a l'Església. Iceta confessa que en el dia a dia dels moviments, de les trobades, i fins i tot en les relacions personals sempre s'ha sentit molt còmode dins l'Església. "Inclús en els consells pastorals on hi ha sovint majoria d'homes no em sentia ni més ni menys". En aquest sentit ella no ha trobat la imatge que sovint l'Església projecte cap enfora.

En canvi sí s'ha pogut sentir discriminada per ser dona fora dels àmbits eclesials i en reunions professionals. Reconeix, per exemple, que en l'àmbit professional té un soci i que quan ell la presenta a algú sovint pensen que el seu soci és el seu cap. "És segur una cosa inconscient, de fons, pensar que per ser més jove que ell i dona ell ha de ser el meu cap".

Fe i cultura, assignatura pendent

I deixant de banda el paper de la dona momentàniament passem a preguntar-li sobre el paper de l'Església avui dia a casa nostra. "És la pregunta que ens hem de plantejar", afirma. Per a Iceta, "el pes de l'Església és tan gran encara ara que en allò positiu i en allò negatiu es nota tot molt i qualsevol cosa que fa i fem té una repercussió molt gran". En positiu la Núria té la sensació que més o menys "tothom accepta que hi ha una capil·laritat de presència al costat de la gent a través de la xarxa de les parròquies, de tenir cura de la gent, dels barris". Reconeix que políticament els anys del franquisme "ens van fer molt mal i que encara paguem una mica això, en el sentit que costa explicitar la teva fe perquè no se t'identifiqui amb un tipus de catolicisme, que

encara hi és avui, però que no és el majoritari". Recorda que hi ha moltes maneres d'explicitar la fe i la cultura, per a ella, és una d'elles, "i ens ha d'enorgullir".

A través de l'art ha estat, creu, "una manera que aquest baix continu espiritual estigui sempre present". Hi ha creadors que no s'han amagat d'utilitzar referents religiosos i espirituals, explica, "i això ho hem de potenciar". També és conscient que l'Església pateix sovint d'un problema de coherència i autoexigència. "Nosaltres tenim una exigència moral, i l'hem de tenir, molt més gran que la que pot tenir qualsevol institució". Està basada, explica, "en una radicalitat, una fraternitat, una justícia. Això, demana, "s'ha de poder defensar en fets i no només en discursos". I és per això que Núria Iceta s'ha sentit sempre més còmode amb els temes que toquen la cultura i la comunicació.

La fe li ha aportat un cert descentrament. "El pensar que un mateix no és el més important. M'agrada molt tenir-ho present, sempre pensar més en l'altre que en un mateix. Crec molt en això". Se sent deutora de molta gent que s'ha anat trobant a la vida i que d'alguna manera l'han anat mantenint "en aquest carril de vida", perquè, com diu, "la tendència que un té és a apartar-se". També té sensació de col·lectiu en moltes coses. "A mi m'agrada molt treballar en xarxa, necessito compartir molt amb la gent". I actualment compartir la fe passa en el seu cas pel grup de revisió de vida i pel moviment de professionals. "Compartir aspectes de la teva professió amb altres creients et pot donar eines per viure millor la teva fe en un medi concret i ajuda a llegir la realitat amb altres ulls".

Les parròquies, centres culturals de trobada

I quina realitat d'Església canviaria?, li demanem. Té clar que calen més vasos comunicants entre l'Església i la cultura. "M'agradaria que les parròquies fossin més un centre de trobada", com passa explica als Estats Units o a llocs d'Alemanya. "Arribar a una comunitat i que hi hagi una persona amable que t'ofereixi un te, per exemple, trobo a faltar aquest tipus de coses". Això, creu Iceta, "permetria que la barrera entre l'Església i la societat no fos tan gran". Recorda que actualment hi ha més parròquies de les que es necessiten per nombre de gent fidel que hi va, però en canvi les veu poc utilitzades com a centre de trobada per a la gent. "Jo que canto en una coral m'he trobat massa sovint amb dificultats per cantar dins una parròquia perquè el repertori no era religiós". I en canvi explica que té amics capellans que organitzen projeccions de cinema als locals parroquials. "Cal trencar una mica aquestes barreres per tal que les parròquies funcionin una mica més com un centre cultural, no en el sentit de programar activitats, que no cal, però sí de fer permeable la fe i la cultura".

I com farem aquesta permeabilitat si no hi ha contacte?, es pregunta. "La xarxa territorial de les parròquies és brutal". Iceta demana que no sigui una excepció que les parròquies acullin actes culturals, "fem-ho que formi part de la vida diària de la gent, i si pretenem que bona part de la producció cultural també s'entengui en aquesta clau, afavorim-ho des de dins". Per què, s'interroga, "si no com li explicarem a la gent que la Passió Sant Mateu està basada en un text litúrgic?". Quan per exemple veu que Montserrat obre la capella de Santa Cecília perquè Sean Scully faci una intervenció diu: "Fantàstic, és un luxe, però és massa l'excepció".

GLÒRIA BARRETE

“Som diferents, però la fe ens uneix”

Les dues primeres esglésies protestants de Barcelona, de branques diferents commemoren juntes el seu 150è aniversari. Són els temples del número 51 del carrer Aragó, de tradició presbiteriana, i l'Assemblea de Germans del carrer Terol.

La ciutat va a tornar a ser una ciutat diversa des del punt de vista religiós l'any 1869. Fruit d'una nova Constitució que per primer cop reconeixia la llibertat religiosa, tot i que només pels estrangers, **es van fundar a la ciutat les dues primeres esglésies protestants**, que van posar fi al monopoli que fins llavors tenia l'Església catòlica. Les dues comunitats van celebrar dissabte 27 d'abril el seu 150è aniversari.

El protestantisme barceloní es caracteritza per la seva diversitat. Les principals tradicions a nivell internacional estan presents a la ciutat: luterans, presbiterians (també anomenats reformats o calvinistes), metodistes, baptistes, anglicans i assemblees de germans formen part de l'anomenat protestantisme històric. A tot aquest ventall de denominacions (com a sí mateixes es denominen les branques del protestantisme), s'hi sumen a partir dels anys 60 les primeres esglésies pentecostals i neopentecostals carismàtiques, actualment majoritàries.

Els inicis del protestantisme a Barcelona van ser difícils. De fet, la situació no es normalitza fins l'any 1978, quan s'aprova l'actual Constitu-

ció, que reconeix el dret a la llibertat religiosa. Fins llavors, i amb l'excepció de la Segona República, els fidels es van trobar amb tota mena de dificultats per poder exercir drets avui dia considerats bàsics: l'accés a la salut o a l'ensenyament (que fa 150 anys l'acostumaven a oferir organitzacions catòliques), poder-se casar civilment, els enterraments o fins i tot problemes dels pares a l'hora d'inscriure el seu fill al registre perquè el nom que li havien posat no formava part del santoral. **El període més dur fou just després de la Guerra Civil, quan els cultes es van haver de fer en la clandestinita**t.

Les dues primeres esglésies evangèliques de la ciutat, en el seu moment fundacional, van arribar a compartir seu, tot i que els cultes es feien en franges horàries diferents. Tot i això, ben aviat van sorgir les primeres diferències teològiques entre els seus fundadors, en qüestions que de fet, han estat durant segles les principals divergències dins del protestantisme: el bateig i com han de ser les celebracions litúrgiques al llarg de l'any. **Les esglésies reformades en tenen i el bateig és per aspersió i en infants. En canvi, en les Assemblees de Germans, el bateig el fan només els adults quan així ho creuen oportú, en un baptisteri, per tant, per immersió**.

No és habitual que esglésies de diferents branques del protestantisme facin actes conjunts. En temps d'intolerància, sí que havien sigut més freqüents aquest tipus de trobades, per demanar llibertat religiosa. "Vaig tenir molt clar des del principi que, a l'hora de celebrar el 150 anys, havíem d'anar plegats: al setembre farem un culte unit i compartirem el sant sopar", explica **Noemí Cortès**, membre de l'Assemblea de Germans del carrer Terol.

El fundador d'aquesta comunitat, el britànic **George Lawrence, va promoure també una vintena de col·legis evangèlics a Barcelona i al Vallès a finals del segle XIX**, i també un asil pels malalts no catòlics. En un país on hi havia molt analfabetisme, els creients no podien llegir la Bíblia, que és un dels trets definitoris del protestantisme. L'obra protestant d'aquells temps consistia en una escola per a infants, per adults i al diumenge, s'hi feien els cultes i l'escola dominical pels infants. Les escoles van ser clausurades per ordre governativa durant la Guerra Civil, coincidint amb l'entrada de les tropes del general Franco, i ja mai més van reobrir. Per pressions internacionals, els temples ho van poder tornar a fer després de la Segona Guerra Mundial.

Si Lawrence era un missioner estranger, el cas del fundador del temple presbiterià del carrer Aragó era diferent. "**Antoni Vallespinosa va néixer a Reus i mentre estudiava teologia, es va començar a allunyar de l'església catòlica**" i a partir d'aquí va iniciar, en un temps on el protestantisme estava prohibit, un procés de conversió que el van portar a viure a Gibraltar (on hi havia llibertat religiosa) i després a Liverpool, on va estudiar en un seminari anglicà. L'any 1869, Lawrence i Vallespinosa van començar la seva tasca evangelitzadora, que anava acompanyada també d'una obra social, com explica el doctor en història i membre de la comunitat del carrer Aragó **Isaac Garcia**.

DAVID CASALS

Cinc noies fan història i desfilen per primer cop amb els Manaies de Girona

Dj, 18/04/2019 | Diari de Girona

La mesquita de Reus demana que l'islam entri a les aules

Dc, 24/04/2019 | Diari de Tarragona

L'escola concertada demana que la LEC sigui "inalterable" pel seu ampli consens

Dv, 26/04/2019 | El PuntAvui

Educació no traurà el concert a Maristes perquè "sentència en mà" no hi ha arguments

Dj, 02/05/2019 | 324.cat

La catedral de Solsona s'omple per acomiadar la mà dreta de Deig al bisbat

Dv, 03/05/2019 | Regió 7

L'Abat de Montserrat diu que l'Església està intentant "bastir ponts" al diàleg davant la situació a Catalunya

Ds, 04/05/2019 | La Vanguardia

La Generalitat es persona en el judici per la propietat de les 111 obres d'art de la Franja que es farà a Barbastre

Dm, 07/05/2019 | La Mañana

El Papa obligarà les diòcesis a tenir un taulell de queixes d'abusos sexuals

Dj, 09/05/2019 | La Vanguardia

L'aquàrium
BARCELONA

PROGRAMA D'ACTIVITATS 2019 - 2020

Activitats per a Educació Infantil, Primària i Secundària.
Tallers experimentals, activitats teatralitzades, visites guiades...
Veniu a descobrir com és la vida al fons del mar!

I no us perdeu les **activitats d'estiu** per a casals!

INFORMACIÓ I RESERVES: 93 221 74 74 · reserva@aquariumbcn.com · **www.aquariumbcn.com**

Blanquerna
@Blanquerna

Celebració de l'Eucaristia amb motiu dels #70anys de @Blanquerna i la #Pasqua amb el bisbe Sergi Gordo a Santa Maria de Valldonzella.
@BlanquernaFPCEE
@BlanquernaFCS
@BlanquernaFCRI
@uramonllull
#OrgullBlanquerna

Tu i 5 més

21:27 · 25 abr. 19 · Twitter for iPhone

Claretians Catalunya
@ClaretiansCat

Jesús es va ajupir per rentar els peus als seus deixebles. Un gest ple de significat! #DijousSant #Pasquafamiliar #lajoiadeservir #Vic

0:07 · 19 abr. 19 · Twitter for Android

FEDAC Montcada
@FEDACMontcada

L'espai d'interioritat ens ajuda a connectar amb nosaltres mateixos i amb els altres. És important trobar moments per aturar-nos i respirar.

I, vosaltres, us regaleu moments així? ✨

#avuixdemà #passióxeducar #interioritat

10:29 · 10 abr. 19 · Twitter for Android

Museu de Montserrat
@MoseuMontserrat

Dia intens de muntatge a #Montserrat amb #JaumePlensa L'escultura "Anna" ja pren forma, prèvia a la instal·lació a l'atri de la basílica.
I també l'exposició de gravats al Museu
Inaugurem divendres 10 de maig!

12:35 · 07 maig 19 · Twitter Web Client

Unió de Religiosos de Catalunya
@ReligiososCat

Aquest mes de maig, ha tingut lloc la trobada biennal entre la junta de la #URC i els bisbes de Catalunya. ✍️S'ha plantejat els reptes de la reestrucuturació de la #vidareligiosa i com contribuir a erradicar la cultura de l'abús sexual, econòmic, de poder i de consciència.

Església Barcelona i 8 més

13:23 · 06 maig 19 · Twitter Web Client

Justícia i Pau
@JusticiaPau

🗣️ Aquesta tarda, a l'última sessió del curs del cicle dels #DillunsDH, escoltem les demandes de les entitats socials de Barcelona de cara a les #eleccionsmunicipals2019, i les respostes i propostes dels principals partits polítics.

19:25 · 06 maig 19 · Twitter for iPhone

La Salle Catalunya
@LaSalleCat

Pasqua en Família. Sant Martí Sesgueioles. #pasqua

12:01 · 19 abr. 19 · Twitter for iPhone

Papa Francesc
@PapaFrancesc

.@Pontifex: "Si vivim com fills de Déu i ens deixem guiar per l'Esperit Sant, fem el bé també a la creació"

14:01 · 09 maig 19 · Twitter for iPhone

La Sagrada Família
@sagradafamilia

Una Setmana Santa plena d'emoció que hem compartit amb tots vosaltres. Us deixem imatges de les activitats que hem realitzat. Gràcies per acompanyar-nos! #viulaSagradaFamília

13:06 · 24 abr. 19 · Twitter Web Client

PES Cruïlla
@centrecruilla

Joves dels projectes d'inserció colaboran a la Cultura va de Festa fent el dinar. #LCVDF19 @Bcn_NouBarris @Cultura9b @dulseta @juanfraTB @ivanzulo @ToniParrilla

12:34 · 05 maig 19 · Twitter for Android

Vedruna l'Espluga de Francolí
@VedrunaEspluga

Espectacular Cantata de "La Llegenda de la Princesa i Sant Jordi", amb text i música de @Jcartanya70 i interpretada pels alumnes de 3r i 4t de primària de les escoles de la Conca de Barberà. Ha estat tot un èxit!! #intensament #escolacompromesa

13:44 · 03 maig 19 · Twitter for Android

Escola Pia Catalunya
@escolapiacat

Premiat, mencions i jurat del XXIXè Premi Joan Profitós d,assaig pedagògic. @escolapiacat.

19:28 · 25 abr. 19 · Twitter for Android

Lestonnac Mollet
@lestonnacmollet

3r de Primària fem l'Eucaristia de Pasqua i acabem amb una acció de gràcies tots connectats!

21:41 · 07 maig 19 · Twitter for iPhone

Obs Blanquerna
@ObsBlanquerna

9:00 · 07 maig 19 · Twitter for iPhone

CATALUNYA RELIGIÓ

Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat | Edició mensual impresa de distribució gratuïta.

Director: Jordi Llisterri i Boix. **Edició paper:** Laura Mor. **Redacció:** Glòria Barrete i Laura Mor. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Lucía Montobbio, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer Nàpols 346, 2n E. 08025 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat **Publicitat:** comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Eduard Ibañez (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Carles Armengol, Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Manuel Manonelles, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

ENTITATS COL·LABORADORES

ISSN: 2604-7004. Dipòsit legal: B5112-2019. Imprès a Imprintsa, a Sant Fruitós de Bages. Publicació auditada per OJD.